

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

**The Gospel
according to
St. John in the
Dikěle
language**

**American Bible
Society**

2235.103.40

Harvard College Library

FROM

*the American
Bible Society.*

o Bible, John Kele (Gaboon)
1879

THE GOSPEL ACCORDING TO

ST. JOHN,

IN

THE DIKĚLE LANGUAGE;

TRANSLATED

BY AMERICAN MISSIONARIES

AT

GABOON, WEST AFRICA.

NEW YORK:
AMERICAN BIBLE SOCIETY,
INSTITUTED IN THE YEAR MDOCCXVI.

1879.

2235.103,40

~~III 112319~~

JUN 8 1890

✓
American Relief Society

J Ŏ N.

THANGÁKÁ 1.

1 Dibongwě a wu pě ditatyiki, diš Dibongwě a wu na Anyambiš, diš Dibongwě a wu Anyambiš.

2 Yěmětě yě wu na Anyambiš pě ditatyiki.

3 Yě mikámi bilombi biěshě, dio na tyi yě ka alombi jěshě yi tyi mibě, yi mishi kámiě.

4 Thaki' tha wu něi; diš thaki' that' thě bithánh bi botyi.

5 Diš bithánh bi panya pě divityiki, diš divityiki do biš shinliě.

6 ¶ Mutyi a wuthě, ngwa Anyambiš a milomi; dina diei na, Jšn.

7 Mutyi tí a minzhí pě nvesha, na a veshi' botyi Bithánh, na bá beshě ba mēli' na gwana gwěi.

8 Ayěmě a tyi wu Bithánh bití, nji a milomiě na a veshi' pě mbě wu Bithánh.

9 Bithánh bi mbombo biš yě, ngwa nzhakamě pě pēnzhe nyi, na dithánhshě mutyi jeshě.

10 A wu woni pēnzhe nyi, diš yě mikámi pēnzhe nyi, diš pēnzhe nyš do yě veka.

11 A minzhí pě mběimětě ba thí, diš ba tyi minánh yě.

12 Nji ntangi wu minánh yě, a mivě bá nguldi nya dibě bana bambi Anyambiš, bá ba mibunli dina diei;

13 Bá ba mibialiě ana na makitha, do na ndiřwa wu nshoni, do na ndiřwa wu botyi nji na Anyambiš.

14 Diš Dibongwě a mivitya nshoni, na didi nashi na ma' maběnh na mbombo běni; diš beshě ba mijě' něnia gwěi, ntyinh mbo něnia wu miana ngwadikika dimbi Anyambiš.

15 Jön a miveshi pë mbö gwëi, na dilubila thobë na, Yë wá ngwa më mibonhthí na, Yë ngwa thí më bámbá a wu pë boshi biami, na diambilindí ye mibonji bë na më.

16 Diö beshë bëshë ba nánhmë pë dibuthë diëi, mabënh na mabënh.

17 Nadiambilindí nthali Mosës a mivë gwö, nji *ma'* mabënh na mbombo bi minzhí na Jisu Kraisi.

18 Shi na mutyi ngwa jëkamë Anyambië na peli ; Miana ngwa dikika, ngwa thí pe tothí nya Shanwë, yë mithathi *botyi yë*.

19 ¶ Diö nthaka wumbi Jön wö wu, mia Baju ba milomi baminisë na Balivait na diwu' pë Jiruselëm, na ba piki yë na, Wë nzha?

20 Diö yë mimëmi, yë do shashë, nji a mimëmi na ; Ana më pë Kraisi.

21 Diö ba mipi' yë na, Na pë? Wë Ilaias? Diö yë miká na, Ana më pë yë. Ana wë pë nshá' tí? Diö yë mibulishi na, Bia.

22 Diö ba miká yë na, Nji wë nzha? na, beshë ba thaki' bá ba milomi beshë. Wë ká pë mbö gwá na?

23 A miká na, Më dioi di *mutyi* ngwa thí lánh pë thakombi na Limbikwá' nzhetha nyambi Anyambië! mbo ngwanshá' Aisaia a mikáthi.

24 Diö bá ba milomië ba wu ba Bafaraisi.

25 Diö ba mipi' yë, na diká yë na ; Ndí wë baptaiza, na wë shi Kraisi mëttë, do Ilaias, do ngwanshá' tí?

26 Jön a mibulishi bá na ; Më baptaiza na madiba ; nji mutyi a tëli pë tema nyani, ngwa be sha beka ;

27 Yë wá ngwa thí më bámbá, a wu nji pë boshi biami ; ngwa më shi na nyanga nya dityinhtha nshiya wu ntyotyí gwëi.

28 Bilombi bi bi mibë pë Bëthani pë biatyí bini bi Jördan, va Jön a mibë a bë baptaiza *botyi*.

29 ¶ Bia lënjë diö Jön a mijë' Jisu a bë nzha pë yë thí, diö a miká na ; Shanga' Alëké yindámá' yimbi Anyambië yi ponha bibe bi pënzhe nyi.

30 Yë wá ngwa më mibonhthí pë mbö gwëi na,

Mutyi a thî mē bāmbā, ngwa wu pē boshi biami, nadiambilindî yē mibonji bē na mē.

31 Diō mē tyi mive' ye, nji mē nzhîmē baptaiza na madiba na, a jēnikwa' pē ba Israël ba thî.

32 Diō Jōn a mithathi na, Mē mijē' Nshinhshinh wu bē shula na diwutha pē thobē mbo dipepika, na didi pē yē thî.

33 Diō mē tyi mive' yē; nji yē ngwa milomi mē pē dibaptaiza na madiba, a mikā mē na; Mutyi ngwa wē ē jē' Nshinhshinh wu bē shula na didi pē yē thî, yē ngē yē ngwa baptaiza na Nshinhshinh wu akitha.

34 Diō mē mijēni, na dithatha na, wā Miana mbi Anyambiē.

35 ¶ Bia lēnjē njikē Jōn a mibē, bā na baba ba bajethi bēi.

36 Diō yē mishanh Jisu a bē thēnhtha, diō yē mikā na, Shanga Alēkē yi ndāmā' yimbi Anyambiē.

37 Diō bajethi batî baba ba mijo' mbo yē mikāthi, na dithēpiliē Jisu.

38 Diō Jisu a mijilia na dijē' bā ba bē yē thēpiliē, diō yē mikā bā na;

39 Be toka ndî? Diō ba mikā yē na, Rabbi (nzhilia nya dibongwē di wō na, Njeli) wē di vi?

40 Diō yē mikā bā na, Nzha jēkani. Ba minzhî na dijē' va yē midika; diō ba midî nēi ashu yitî. Nadiambilindî busha na dilenjē ma minu' diom di magwēla.

41 Andru manyanh mbi Pitē yē wu nwoto pē baba ba mijo' *gwana wumbi* Jōn na dithepiliē yē.

42 A mibonji je' manyanh Salmon, na dikā yē na, Beshē ba jēmē Mēssaia, di thî na nzhilia na Kraia.

43 ¶ Diō yē mindeshi yē pē Jisu thî. Diō mia Jisu a mishanh yē, a mikā na, Wē Saimon miana mbi Jona; wē ē thebiē na Sifasi, di thî na nzhilia na, Dikākî.

44 Bia lēnjē diō Jisu a mikiē pē Galili; diō yē mijē Filip, na dikā yē na, Thepili' mē.

45 Diō Filip a beta di pē Betsaida, akoldi yimbi Andru na Pitēr.

46 Filip a mijē' Netanēli, na dikā yē na, Beshē ba jēmē yē ngwa Mosēs pē mithali bā na banganh ba

milĕnji pĕ mbŏ gwĕi, Jisu Ngwanazerĕti miana mbi Josĕfi.

47 Diŏ Netanĕli a miká yĕ na, Alombi yibĕnh yi wolihi wu' pĕ Nazerĕti? F'ilyp a miká yĕ na; Nzha jĕkĕ.

48 Jisu a mijĕ' Netanĕli a bĕ nzha pĕ yĕ thĭ, diŏ yĕ miká pĕ mbŏ gwĕi na, Shanga, Ngwaisrael mbombo, ngwa shi na madiáka.

49 Netanĕli a miká yĕ na, Wĕ vemĕ mĕ na ndĭ? Diŏ Jisu a mibulishi yĕ na, Mĕ mijĕ' wĕ pĕ shĭ nya jeli yi ateta, mia tĭ F'ilyp a sha thebi gwĕ.

50 Netanĕli a mibulishi yĕ na, Shaḡwamĕ wĕ ngĕ Miana mbi Anyambiĕ, wĕ ngwabotyi yi Israel.

51 Jisu a mibulishi yĕ na, Nali-kána, mĕ kámĕ wĕ na, Mĕ mijĕ' wĕ pĕ shĭ nya jeli yi ateta, diŏ wĕ mĕliĕ? Wĕ ě jĕ ma' manĕn nulami na ma.

52 Diŏ yĕ miká yĕ na, Mbombo mĕ ká wĕ na, pĕ boshi wĕ ě jĕ' thobĕ thánh, na baminlomili bambi Anyambiĕ, beta bibe tyika, na shula bishulika pĕ Miana ngwa mutyi thĭ.

THANGÁKÁ 2.

1 Ashu yilaliĕ diŏ dibe' di dibatha di mibe' pĕ Kene yi Galili; diŏ nyanh mbi Jisu a wu tĭ.

2 Jisu a mithebiĕ nji' pĕ dibeki, bá na bajethi bĕi.

3 Diŏ mia divĕ di mitokwa, nyanh mbi Jisu a miká yĕ na; Ba shi na divĕ.

4 Jisu a miká yĕ na, Miali wá, ndĭ thĭ naná, digwĕla diamĕ di sha nzha.

5 Diŏ nyanh a miká bavĕnhli-atabuni na; kámika' alombi jĕshĕ yi yĕ ě be káthá.

6 Diŏ makopa ma makáki ma wu tĭ shini matani na poto, pĕ diambi di dijobitha di Baju, ma beta koka miĕlia do miba do milali.

7 Jisu a miká bá na; Lonishaka' makopa na ma-diba; diŏ bá ba milonishi má bĕni.

8 Diŏ yĕ miká bá na; Dianhliaka' va, na dililiĕ pĕ ngwa-thangáká tha dibeki thĭ; diŏ bá ba mililiĕ.

9 Mia ngwa-thangáká tha dibe' a mikie' madiba ma

vityikwamě divě, (yě do veka va mō ma wuka, nji bavēnhli-atabuni ba midianhli, ba miveki,) ngwa-thangākā tha dibeki a mithebi ngwambathi na dikā yě na,

10 Mutyi jěshě a bonda tšliě divě dibēnh, diō mia botyi ba bulimě (nātā' wēna *divě* dibe; nji wě talimě divě dibēnh na dinzha va.

11 Ditatyiki di bilemba di Jisu a mikāmi diō pě Kēne yi Galili na dilebiliě nēnia gwēi; diō bajethi bēi ba mibunli yě.

12 ¶ Pisha tī Jisu a mikiě pě Kapērnaum, bā na nyanwě, na bamanyanwě, na bajethi bēi; diō a tyi mitha' tī mashu malibuthě.

13 ¶ Diō dibe' di nulia di Baju di mikunibi, diō Jisu a mibe tyi pě Jērusalēm.

14 Diō yě mikābiě pě mbanh wumbi Anyambiě botyi ba beta shomba banyatyi na bindāmāki na mapepika, na bashēnhli ba mabom, didi.

15 Diō mia yě mikāmi mbisha wu mishiya mishali, a midushi bā beshě nadiwutha pě mbanh wumbi Anyambiě, na bindāmāki na banyatyi. Diō yě mishobi mabām ma bashēnhil, na dibutyiě bitabuni;

16 Diō ye mikā bā ba beta shomba mapepika na; Thokaka' bilombi bi va; Sha vitaka' pě mbanh wu Shaḡwamě mbanh wu mashombi.

17 Diō bajethi ba milanhli na, yi milēnji na; Diainh di mbanh gwāyě di shimě mē-dia.

18 ¶ Diō Baju ba mibulishi na dikā yě na; Alemba tīnzha yi wě lebiliě beshě, na wě ē kāmā bilombi bi?

19 Jisu a mibulishi na dikā bā na; Vanzhika' mbanh wu, diō mashu malali mē ē wā bali lonha.

20 Dio Baju ba mikā na; Mbanh wu wu mishi longwa na mabom ma mimbu manai na mimbu mitani na wuoto; nji wě ē wō lonha mashu malali?

21 Nji a milubili pě mbō wu mbanh wu nyuli nyēi.

22 Mbonāwu mia yě mijomia na diwu' pě digwa, bajethi ba milanhli na, a mibonhthi bā alombi yitī; diō bā ba mimēli nlēnja na dibongwě di Jisu a mibonhthi.

23 ¶ Diō mia yě wu pě Jēruselēm pě dibe' di nulia,

balibuthě ba mibunli dina diei pě dibeki, mia bá ba mijě bilemba biěi bi yě mikami.

24 Nji Jisu yěmětě a tyi mibunli bá, nadiambilindĩ a mivě' bá běshě;

25 Diő a tyi mibě nji' na mbambi na, mutyi a veshi' yě pě mbő mbi mutyi; nadiambililindĩ a mive' alombi jěshě yi wu pě punh nya mutyi.

THANGÂKÂ 3.

1 Mutyi a wu pě Bafaraisi ba thĩ, dina diěi na Nikodimo, ngwanami pě Baju ba thĩ.

2 Mutyi tĩ yě minzhĩ pě Jisu thĩ na mpuma, na diká yě na; Shaṅwashi, beshě ba vemě na wě njeli ngwa wukamě pě Anyambiě thĩ; nadiambilindĩ shi na mutyi ngwa woli kâma bimamia bi bi wě kâma věnh Anyambiě a bě něi.

3 Jisu a mibulishi no diká yě na, Mbombo mě kâ na, na mutyi a sha bialě na diwu' pě thobě, wěna a tyi woli jě' divala dimbi Anyambiě.

4 Diő Nikodimo a miká yě na; Mutyi a bialiki na, na a mbie ntoli? A woliki bali' nyinhtha pě mái wu nyanwě na dibialiě?

5 Jisu a mibulishi na; Mbombo mě kâ wě na; na mutyi a sha bialiě na madiba na Nshinhshinh, wěna a tyi woli nyinhtha pě divala dimbi Anyambiě.

6 Alombi yi bialikwamě na nshoni yě nshoni; diő alombi yi bialikwamě na nshinhshinh yě nshinhshinh njikě.

7 Komě mamitha nalikâna, mě kâ wě na; Bialia-kani no diwu' pě thobě.

8 Mpunga wu pěpiliě va gwő wu dinha, diő wě joka mpěpilia wutĩ, nji wě sha veka do va gwő wu wutha, do va gwő wu kiě; nani nji mutyi jěshě ngwa bialikwamě na Nshinhshinh a thĩyĩ.

9 Nikodimo a mibulishi na diká yě na; *Mambi* ma ma woliki bě na?

10 Jisu a mibulishi na diká yě na; Wě njeli ngwa Israel, wě do veka *mambi* ma?

11 Mbombo mě kâ wě na; Beshě ba lubimě *mambi*

ma beshê ba vemê, na diveshê mō ma beshê ba jēmê ;
nji be do nānh nvesha gwashi.

12 Na mē boŋimê be mambi ma pēnzhe nyi, be do
mēliê ; be ba a mēliê na, na mē boŋimê mambi ma
thobê?

13 Diō shi na mutyi ngwa betyikamê pē thobê na
peli, nji ngē yê ngwa shulikamê na diwutha pē thobê,
yê Miana ngwa mutyi ngwa thī pē thobê.

14 ¶ Diō mbo Mosēs a mipetyi nyōnh pē thakombi,
mbonâ nji Miana ngwa mutyi a petyibiki ;

15 Na, mutyi jeshê ngwa yê bunliê a tyī magwa, nji
a bē' na thaki' th' adukwa jeshê.

16 ¶ Nadiambilindī Anyambiê a midinh pēnzhe nyi
na thadinh thatī thō tha yê mivê Miana ngwēi ngwa-
dikika, na mutyi jeshê ngwa yê bunliê a tyi magwa,
nji a bē' na thaki' th' adukwa jeshê.

17 Nadiambilindī Anyambiê a tyi milomi Miana
ngwēi pē pēnzhe nyi, na a kwīshi pēnzhe nyi, nji na
pēnzhe nyi nyi kiki nēi.

18 ¶ Yê ngwa bunliê yê a shi na makwa, nji ngwa
sha bunliê makwa ma thī nēi, nadiambilindi a sha
bunliê dina di Miana mbi Anyambiê ngwadikika.

19 Nji makwa mâ ma ; na bithānh bi njimê woni
pēnzhe nyi, diō botyi ba dinha divityiki dakami na
bithānh ; nadiambilindī bishali biabi bi thi bibe.

20 Nadiambilindī mutyi jeshê ngwa kāmâ bibe, a
bena bithānh, diō a sha nzha pē bithānh nalikāna
bishali biēi bi jē' pē lebiê.

21 Nji yê ngwa kāmâ mbombo a nzha pē bithānh,
nalikāna bishali biēi bi jenikwani na, bi mikubi mbo
ndiŋwa wumbi Anyambiê wu thē yī.

22 ¶ Pisha nya bilombi bi Jisu aminzhī pe pēnzhe
nya Judia, bā na bajethi bēi ; diō yê midi nabi tī na
dibaptaiza.

23 ¶ Diō Jōn njikê a bē baptaiza pe Inon kuna na
Selim, nadiambilindī madianh ma wu tī malibuthê ;
diō bā ba minzhi na dibaptaiziba.

24 Nadiambilindī Jōn a tyi mibê a biethibimê pē
mboka adu' yitī.

25 ¶ Diš bajethi bambi Jŏn bá na Baju ba mibomilia mapende pë diambi di njobia.

26 Diš bá ba minzhí pe Jŏn thí, na diká yě na; Shagnwashí, ngwa wu náyě pë biatyí.bini bi Jordan, ngwa wě miveshi pë mbš gwěi, Sha', a thí baptaíza, diš botyi bëshě ba thí nzha pë yě thí.

27 Jŏn a mibulishi na diká na; Mutyi a sha woli' nánh n' alombi, věnh na yi věbimě yě na diwutha pë thobě.

28 Bemětě be veshimě pë diambi diamě na, mě kámě na; Mě shi Kraismětě, nji mě milomiě pë boshě biěi.

29 Ngwa thí na miali yě ngwambathi; nji jombi mbi ngwambathi, ngwa těbě na dijoka mbo yě lubila, a dona bidonika pë diambi di divi di ngwambathi. Mboná adoni jamě yi yi komě.

30 Yě nēniki, nji mě mě shalibiki.

31 Yě ngwa wukamě pë thobě, a thí pë thobě tha bá bëshě; ngwa thí ngwa pēnzhe, yě thí ngwa pēnzhe nyi, diš yě lubila pë mbš wu pēnzhe nyi; ngwa wukamě pë thobě a thí pë thobě tha bá bëshě.

32 Diš bi yě jékame na dijoka biš bi yě veshě; nji shi na mutyi ngwa nānhmē nvesha gwěi.

33 Yě ngwa nāngame nvesha ngwěi a mēmimě na Anyambiě a thí ngě mbombo.

34 Yě ngwa Anyambiě a milomi, a lubila mabongwě mambi Anyambiě; nadiambilindí Anyambiě a sha vě yě Nshinhshinh vishivishaliě.

35 Ngwashanwě a dinha Miana, diš bilombi bieshě a věmě biš pë mbš gwěi.

36 Yě ngwa bunliě Miana a thi na thaki th' adukwa jěshě; nji yě ngwa sha bunliě Miana, a tyi jě thakiki; nji mbimba nyambi Anyambiě nyi thí něi.

THANGÂKÂ 4.

1 Mia Shanah a mive' na, Bafaraisi ba mijo' na, Jisu a mikami na dibaptaíza bajethi dakami na Jŏn;

2 (Nji ana Jisu mětě pë mibaptaízi, nji bajethi,)

3 A mithokwa pë Judia, na dibali nzha pë Galaili.

4 Diš yi wu na a leninga Semeria.

5 Diõ yě minzhĩ pě akoldi yi Semeria yi thebiě na Sukar, kuna n' akanh yi Jekobi a mivě miana ngwěi Josěfi.

6 Diõ lidianh dimbi Jekobi di wu tí, Jisu dákami mboothě diõ a midi shi yě *nzhu' nya* lidianh ; diõ busha na dilěnjě ma mibě ma numě magwěla matani na diwoto.

7 Diõ mimiali Ngwasemeria a minzhĩ dianh madiba ; Jisu a miká yě na ; *Mimiali wá*, vě mě madiba.

8 (Nadiambilindĩ bajethi běi ba mibě ba kiěmě pě mboka shomba bidia.)

9 Diõ miali Ngwasemeria a miká yě na ; Yi thĩ na, wě bě Ngwaju, wě disha mě pika madiba, mě bě miali Ngwasemeria ? (nadiambilindĩ Baju ba shĩ na bajombi na Basemeria.)

10 Jisu a mibulishi na diká yě na ; Na wě vemě bwě' bimbi Anyambiě na yě ngwa ká wě na, vě mě madiba, ka wě kamě yě pika, diõ a kumba wě vě madiba ma thakiki.

11 Ngwamiali a miká yě na ; Shaḡwamě, wě shi na adianhtha, diõ lidianh di thĩ nji dilimi ; nji wě thĩ na madiba ma thaki' ma ví ?

12 Wě thĩ dakami na Shaḡwashi Jekobi, ngwa mivě beshě lidianh di, na dinátá tí, bá na bana běi, na bithe-mbi biěi ?

13 Jisu a mibulishi na diká yě na ; Ngwa nátá madiba ma a a bali gwa aveshithě ;

14 Nji ngwa nátá madiba, ma mě ẽ yě vě, a tyi gwa pě na aveshithě adukwa jěshě ; nji madiba ma mě ẽ yě vě, ma ẽ yě bě pě pungwě lidianh di madiba dibunjitha pě thaki tha adukwa jěshě.

15 Ngwamimiali a miká yě na ; Shaḡwamě vě mě madiba matĩ, mě do pě na gwa avěshitha, do nji va nja dianh.

16 Jisu a miká yě na ; kiě thebika yá nthomi, wě ẽ nzha.

17 Ngwamimiali mibulishi na diká yě na ; Mě shi na nthomi. Jisu a miká yě na ; Wě vemě lubila na ; Mě shi na nthomi.

18 Nalikána wě miba' na peli mithomi mitani; nji ngwa wě thī nēi va, a shi yā nthomi; wě kāmē alombi yināyi mbombo.

19 Diō ngwamimiali a mikā yē na; Shaṅwamē, mē jē wě nshāki.

20 Bashanh bashi ba beta junh *Anyambiē* pē mbeka wu; nji be ba kā na, womba va botyi ba juṅwē va thī pē Jiruselēm.

21 Jisu a mikā yē na: Miali wā, meli' mē na digwēla di thi nja, di be tyi junh Shaṅwē do pē mbeka wu do pē Jiruselēm.

22 Be ba juṅwē, nji be sha veka yi be ba juṅwē beshē ba veka yi beshē ba juṅwē, nadiambilindī nshuṅwa wu wu' pē Baju ba thī.

23 Nji digwēla di thī nzha, di thi nji va, di bajunh bambombo ba ē junh Shaṅwē na nlema na mbombo; nadiambilindī Shaṅwē a toka ba ntyinh wu ba junh yē.

24 Anyambiē yē Nshinhshinh; diō bā ba junh yē, ba juṅi na nlema na mbombo.

25 Ngwamimiali mikā yē na; Mē veka na, Messaia a thī nzha; (ngwa thebiē na Kraiss,) na a nzhimē kā a boṅimē beshē bilombi bieshē.

26 Jisu a mikā yē na; Mē ngwa thī nāyē lubila, mē yē.

27 ¶ Ba bē lubila ma' ma diō bajethi bēi ba mipami, diō ba mimamithi mia yē miluba na ngwamiali; nji tyi mibē na mutyi ngwa mikā na; Ndī wē toka? do ndī wē lubila nēi?

28 Diō ngwamimiali mili dibeya diēi diō a mibulia pē mboka, diō yē mikā botyi na;

29 Nzha jékani mutyi ngwa shikamē mī thatha bilombi biēshē bi mē na dikāmā; ana Kraiss wā?

30 Diō bā ba miwu pē mboka, na dinzha pē yē thī.

31 ¶ Ngwamimiali kiēthamē bajethi ba mishoshili yē na; Shaṅwashi, diaka.

32 Diō a mikā bā na; Mē thī na bidia bi mē dia, bi be sha veka.

33 Diō bajethi ba miluba bā na bā na; Mutyi a ndeshi yē bidia?

34 Jisu a mikâ bâ na; Bidia biamě bi thĭ na; mě kâniki thadinh thambi ngwa milomi mě na dishili ashali jěi.

35 Be sha kâ na; ba likamě bangânjě banai wěna adu' yi nkatya yi nzhĭmě? Shanga, mě kâ be na; benaka' mishi be ba a shanh bikanh, na bi mbie bipumi pě dikatyiba.

36 Diš ngwankatyi a nânh biba na dikusha bidia pě thaki' th'adukwa jeshě; na, ngwamběthi na ngwankatyi ba doniki nshamba wuoto.

37 Pě alombi yi dibongwě di thĭ mbombo na, nwoto mběthi, nwâkâ kě nkatyi.

38 Mě milomi be pě dikata yš yi be sha kuba; bawâ' ba shimě kuba, diš be ba tâbimě pě bishali biabi.

39 ¶ Diš Basemeria balibuthě ba akoldi yinâyi ba mibunli yě na diambi di dibongwě di ngwamiali a miveshi na; A mithathi mě bilombi biěshě bi mě na dikâmâ.

40 Nani kě mia Basemeria ba minzhĭ pě yě thĭ, ba mishoshili yě na a di' nabi; diš yě mitha tĭ mashu maba.

41 Diš bawâkâ balibuthě ba mibunli na diambi di dibongwě diěi mětě;

42 Diš bâ ba mikâ ngwamiali na; Beshě bunlimě dě ana na diambi di dibongwě diâ; nadiambilindĭ beshěmětě ba jomě, diš beshě ba vemě na, wâ Krai mbo-mbo, Nkishi ngwa pēnzhe nyi.

43 ¶ Mashu maba nulami, diš Jisu a mithokwa tĭ, na dinzha pě Galili.

44 Nalikâna Jisu yěmětě a miveshi na, ngwanshâ' a shi na junh pě pēnzhe nyěi mětě.

45 Diš mia yě minzhĭ pě Galili, Bagalili ba minânh yě, nadiambilindĭ ba mijě' bilombi biěshě bi yě mikâmi pě Jiruselēm pě dibeki; nadiambilindĭ bâ ba mikiě nji' pě dibeki.

46 Diš Jisu a mibali nzha pě kene ngwa Galili va ye mivĭtyĭthi madiba divě. Diš anami yi mibě ngwa mia-na ngwěi a mitatyika pě Kepërnaum.

47 Mia yě mijo'na Jisu a pamimě pě Galili mia yě

miwu' pë Judia, a mikië pë yë thÿ, na dishoshili yë na, a shilikwa na dinzha yë joma miana ngwëi; nadiambilindi a wu bideli mëtë.

48 Diö Jisu a miká yë na; na be sha jÿ maveka na bimamia ká be tyi mëlië.

49 Ngwanami a miká yë na; Shaḡwamë, Shilikwa, miana ngwamë a jë' pë gwa.

50 Jisu a yë na; Veka bulia, yá miana a kimë. Diö mutyi tÿ a mimëli dibongwë di Jisu a mibonhthÿ yë, diö yë mibulia;

51 Mia yë mishilikwa diö bakubi bëi ba mibomita nëi na dibonhtha yë na; Yá miana a kimë.

52 Diö yë mipi' bá digwëla di yë mitatyili kika; diö bá ba miká yë na; Nangothoma digwëla di matani na maba divëbi di mishithi.

53 Diö ngwashajwë a mive' na, diö digwëla dÿtmëtë di Jisu a miká yë na; Yá miana a kimë; diö yë mimëli bá na atáká jëi jëshë.

54 Yö alemba yibalië yi Jisu a mikámi, mia yë miwu' pë Judia na dinzha pë Galili.

THANGÂKÂ 5.

1 Pisha nya bilombi bi dibe' di Baju di mibë, diö Jisu a mibetyi kië pë Jiruselëm.

2 Diö pë Jiruselëm kuna na díasha di bindámáki atá' yi thÿ tÿ yi thebië pë nlubia wu Hibu na; Bithësida, yi thÿ na mimbanh mitani.

3 Pë mimbanh mi mi minika nshamba wunën wu botyi ba mitatyiki, banjimë, na biboka, na ba minka-shi, ba bë venhli nkubia wu madiba.

4 Nadiambilindi ngwanlomili a beta shula pë atáki, na dikubili madiba; diö ngwa mibonji shula pë madiba ma mikubika a mijomië nvimi gwëshë wu yë wu na gwö.

5 Diö mutyi a wu ti ngwa mibë na nvimi mabom ma mimbu malali na mimbu mitani na milali.

6 Jisu a mijë yë bla, diö a mive' na, a mibembi tata, diö yë miká yë na; Wë naka jomië?

7 Diö ngwa ntatyiki a mibulishi yë na; Shaḡwamë,

mě shi na mutyi ngwa a dishě mě pě atāki, mia madi-ba ma thi kuba; nji mě bě nzha, wěna nwākā a daka mě na dithebita.

8 Jisu a mika yě na; Valikwě, tomba' anānh jāyě, wě ē kiě.

9 Diō mutyi tī a mitě' kika, diō yě mitombithi anān jēi na dikiě. Diō busha bītī bi wu busha bi Shānā.

10 ¶ Diō Bajū ba mikā ngwa miyomiě na; Busha bi Shānā bo; shi yibēnh na, wě ē bapi anānh. -

11 Diō yě mibulishi bā na; yě ngwa jomika mě, yě kā wě na; Tomba' anānh jāyě, wě ē kiě.

12 Diō bā ba nipi' yě na; Mutyi tī yě nzha, ngwa kā wě na; Tomba' anānh jāyě wě ē kiě?

13 Diō yě ngwa mijomiě a tyi mive' yě; nadiambilindī Jisu a mithokwa pě womba va dibuthě di botyi di wuthě.

14 Pisha ti Jisu a mikābi yě pě mbanh wumbi Anyambiě na dikā yě na; Sha, wě kimě; sha bebiki pě nakě, alombi yiwā' yibe nulami yi jě pě nzha pě gwě thī.

15 Diō mutyi tī a mikiě thatha Bajū na, ngwa miki-shi yě yě Jisu.

16 Nani kě Bajū ba mithepili Jisu na dikiēnhli yě jotha, nadiambilindi a beta kāmā ma' ma busha bi Shānā.

17 ¶ Nji Jisu a mibulishi bā na; Shanwamě a thī kuba na dinzha shoka nyi, nani kě mě kuba.

18 Diō Bajū ba mikiēnhli yě jotha nulami, nadiambilindī a sha woshi busha bi Shānā dipa, nji' a kāmē nji' na; Anyambiě a thī yě Shanwě, na disheya na Anyambiě.

19 Diō Jisu a mibulishi na dikā bā na; Mbombo mě kā be na; Miana a sha woli' kāmā alombi yēmětě, vēngě yi yě jě Shanh kāmā; nadiambilindī bilombi bieshě bi yě kāmā biō nji' Ngwamiana a kāmā.

20 Nadiambilindī Ngwashanh a dinha Miana, na dilebiliě ye bilombi bieshě bi yēmětě kāmā; diō a a yě lebiliě bishali bi daka bi, na be ba a mamitha.

21 Nadiambilindĩ mbo Ngwashaŋwě a jomitha biki-
ěnh na dibali biš vě thakiki, mboná nji Ngwamiana a
vě bá thakiki ba yě naka.

22 Nadiambilindĩ Ngwashaŋwě a sha jěli na mutyi,
nji dijěli diěshě a věmě diš Miana;

23 Na, botyi běshě ba jungi, Miana, mbo bá ba junh
Ngwashaŋwě. Yě ngwa sha jungi Miana, a sha jungi
nji' Shaŋwě ngwa milomi yě.

24 Mbombo, mě ká be na; yě ngwa joka dibongwě
diamě, na dibunli yě ngwa milomi mě, a thĩ na thaki'
th' adukwá jěshě; diš a sha nzha pě makwa; nji a
damě digwa na dinzha ku' pě thakiki.

25 Mbombo mě ká be na; digwěla di thĩ nzha, di
nzhímě njikě, di bikiěnh bi i joka dioi di Miana mbi
Anyambiě; diš bá ba a joka ba a diya.

26 Nadiambilindĩ mbo Ngwashaŋwě a thĩ na thaki'
yěmětě, mboná nji' yě mivě Miana na a bě na thaki'
yěmětě.

27 Diš yě mivě yě nguldi nya dikámá njělia njikě,
nadiambilindĩ yě Miana ngwa mutyi.

28 Sha mamaka' alombi yi; nadiambilindĩ digwěla
di thĩ nzha, di bá běshě ba thĩ pě mashanh ba a joka
dioi diei;

29 Na didusha; bá ba mishi kámá biběnh pě njomia
wu thakiki; nji bá ba mishi kámá bibe pě njomia wu
makwa.

30 Měmětě, mě sha woli kámá na alombi; mbo mě
joka nani mě jěliě; diš njělia gwamě wu thĩ wuběnh;
nadiambilindĩ mě sha toka ndiŋwa gwamě mětě, nji
ndiŋwa wu Shanh ngwa milomi mě.

31 Na mě veshimě pě mbš gwamě mětě, wěna nve-
sha gwamě wu shi mbombo.

32 ¶ Nwáká a thĩyĩ ngwa veshě pě mbš gwamě; diš
mě vemě na, nvesha wu yě veshě pě mbš gwamě, wu
thĩ mbombo.

33 Be ba milomi pě Jŏn thĩ; diš yě miveshi pě mbo-
mbo.

34 Nji mě sha nánh na nvesha wu mutyi; nji mě
tyubimě bilombi bi, nalikána na, be kiki.

35 A wu atylě mětě yi mitholibi na dipanya; diš be ba miměli dona na bithanh biei via 'dukwa.

36 ¶ Nji mě thŷ na nvesha wunen dakami na wumbi Jōn; nadiambilindŷ bishali bi Shaŷwě a mivě mě, na mě kāmiki biš, bishali bitŷ bi mě kāmā, biš bi veshě pě mbō gwamě na Shaŷwě a milómi mě.

37 Diš Shaŷwě mětě ngwa milómi mě a miveshi pě mbō gwamě. Be sha joka dioi diei na pelŷ, do jě' ntyinh gwěi.

38 Diš be shi na dibongwě diěi pě punh' nyani; nadiambilindŷ ngwa yě milómi, be sha mēliě yě.

39 ¶ Be běnhthě minlěnja, nadiambilindŷ be jě' na be ba thŷ na thaki' th' adukwa jeshě tŷ, diš miš mi veshě pě mbō gwamě miš mi.

40 Diš be sha mēli nza pě mě thŷ na; be bě' na thakiki.

41 Mě sha nānh junh pě botyi ba thŷ.

42 Nji mě veka begwě na, be shi na thadiŷh thambi Anyambiě pě punh nyani.

43 Mě nzhimě na dina di Shaŷwamě, be do mě nānh; nji na nwākā a nzhimě na dina dišimětě, kā be nānhmě yě.

44 Be woliki mēli na, be ba nānhlia junh be na be, be do toka junh yŷtŷ yi wu pě Anyambiě dipa thŷ.

45 Sha lanhliaka' na, mě š be lubiliě pě Shanh thŷ; ngwa a be lubiliě yě Mosěsi, ngwa be ba bunliě.

46 Nadiambilindŷ na be ba a mēli Mosěsi, ka be mēli-mě nji mě; nadiambilindŷ a milěnji pě mbō gwamě.

47 Nji na be sha mēli minlěnja miěi; be ba a mēliě mabongwě mamě na?

THANGÂKÂ 6.

1 Pisha nya bilombi bi Jesu a mikiě pě biatyi bini bi nsho wu Galili, wō nji nsho wu Taiberia;

2 Diš nshamba wuēn wu mithēpili yě, nadiambilindŷ ba mijě' bimamia biěi bi yě mikāmi botyi ba mitatyika.

3 Diš Jisu a mibetyi pě mbeka na didi tŷ shŷ, bā na bajithi bēi.

4 Dið dibé' di Baju di nulia di mikunibi.

5 ¶ Dið Jisu a mibenithi mishi méi na dijé' nshamba wunen wu bé nzha pé yé thí,, dið yé miká Filip na, Bena ba a shomba bidia ví dieshi botyi ba ?

6 (A miká nani yé diveli yé; nadiambilindí yémété mive' mbo yé é káma.)

7 Filip a mibulishi yé na; bidia bi kwa minkama mi bafura miba bi shi bá kokami, na mutyi jéshé a mángi vishivishali.

8 Nwoto ngwa bajethi béi, Andru manyanh mbi Saimon Pitér, a miká yé na;

9 Ndémbishali a thí va, ngwa thí na bibu' bi mpémba bitani na via bashé bashali baba, nji bið ndí pé dibuthé di botyi di ?

10 Dið Jisu a miká na, dishaka' botyi shí; dið womba vatí va wu na ntobi wulibuthé; dið botyi ba midí shí ba mibé ntangi wu mintáshen mitani.

11 Dið Jisu a minánh bibuki, dið mia yé mivé dibatá a mikabi bið bajethi béi, dið bajethi *ba mikabi* ba wu shí di di; nani nji bashé *ba mibé* mbo bá ba minaka.

12 Mia bá ba mijuli, a miká bajethi bei na; Shábi-liaka' bipéshi bi likaka, do bé na alombi yi wosha.

13 Nani ké ba mishábilía na dilonishé diom di bitonji na bitonji biba béni na bipéshi bi bibu' bi mpémba bitani, bi ba mishi dia, ba miliki.

14 *Mia* botyi *ba* mije' alemba yi Jisu a mikámi, ba miká na, Mbombo ngwansháki tí yé wá ngwa bé na a nzha pé pénzhe nyi.

15 ¶ *Mia* Jisu a mive' na ba kumba yé nzha bietha na, ba jebishi yé bibotyi, a mibali thokwa na dikié pé mbeka yé dipa.

16 Dið mia yó yi mibé yi mbie ngothoma, bajethi béi ba mishilia pé nsho;

17 Dið bá ba mitábi pé alénji, ba bé dali nsho kié pé Kapernaum. Dið divityiki di mbiethi, dið Jisu a tyi mibé a nzhímé pé bá ba thí.

18 Dið nsho wu minyanyi na diambi di mpunga wunen wu mipépilié.

19 Mboná mia bá ba mibé ba dumé makié malali do

manai ba mijě Jisu a bě thanda pě nsho na makothĩ, na dinzha kuna na alěnji; diö bā ba minyěnh.

20 Diö yě mikā bā na; Měni; sha nyěugani.

21 Diö bā ba midoni yě nānh pě 'lěnji; diö alěnji yi mitě bě pě kinji' nya bā ba mikičkě.

22 ¶ Bia lěnji, mia botyi ba wu tēbitēbi pě biatyi bini bi nsho ba mijě' na alěnji yiwa' yi tyi mibě ti; thö ngě yo yi bajethi bēi ba mitābi, diö Jisu a tyi mitābi pě 'lěnji nshamba wu bajethi bēi, nji bajethi bēi ba mikiě bā dipa,

23 (Nji bilenji biwā' bi miwu pě Taibiria, na dinzha kuna na womba va bā ba midie mpěmba pishě nya Jisu a mivě dibātā;)

24 Nani kě mia botyi ba mijě' na, Jisu a tiyi mibě ti, do bajethi bēi, diö bā ba mitābi nji' pě bilěnji na dinzha pě Kapernaum matoka mambi Jisu.

25 Diö mia bā ba mijě' yě pě biatyi bini bi nsho, ba mikā yě na; Shanwashĩ, wě nzhi' va nzha 'dukwa?

26 Jisu a mibulishi na dikā bā na; Mbombo mě ká be na, be toka mě, ana nalikāna be jěmě bimamía, nji nadiambilindĩ be diemě bibu' bi mpěmba na dijula.

27 Kubika' ashali ana pě bidia bi bāthā, nji pě bidia bi i bemba na dikiě pě thaki' tha adukwa jěshě, bi Miana ngwa nutyi kě be vě; nadiambilindĩ Shanh' Anyambiě a keshimě diveka pě yě thĩ.

28 Diö bā ba mikā yě na; Beshě ba kāmiki ndĩ, na beshě kubiki bishali bimbi Anyambiě.

29 Jisu a mibulishi na dikā bā na; Ashali yimbi Anyambiě yě yi na, bunliaka' yě ngwa yě milomi.

30 Diö bā ba mikā yě na; Alombi yimamia tīnzha yi wě kāmā na beshě ba jě' yě na dibunli gwě? Wě kuba ndĩ?

31 Bashanh bashi ba beta dia manna pě thakombi; mbo yě yi thĩ lěnjam na; A mivě bā mpěmba wu dieblě na diwutha pě thobě.

32 Jisu a mikā bā na; Mbombo mě ká be na; Mosěsi a tyi mivě be mpěmba wutĩ wu miwu' pě thobě; nji Shanwamě yě vě be mpěmba wumbombo wu wu pě thobě.

33 Nadikána mpěmba wumbi Anyambié wö yě ngwa pánjikamě na diwutha pě thobě, na divě pėnzhe nyi thakiki.

34 Ba miká yě na; Shaṅwashi, vě beshě mpěmba wutí mbainhmbainh.

35 Jisu a miká bá na; Mě mpěmba wu thakiki; ngwa nzha pě mě thí a tyi gwa pě na' nzhatha; ngwa bunli mě a tyi gwa pě na' aveshithě.

36 Nji mě ká be na; be jěmě mě njikě, diš be sha bunli mě.

37 Bá běshě ba Shaṅwa' vě mě ba a nzha pě mě thí; na yě ngwa nzha pě mě thí, mě tyi majonhli yě.

38 Nadiambilindí mě mipánji na diwutha pě thobě, ana na dinzha kámá ndiṅwa gwamě, nji ndiṅwa gwěi wu ngwa milomi mě.

39 Diš ndiṅwa wu Shaṅwě ngwa milomi mě, wö wu na, bá běshě ba yě mivě mě mě sha kuta bá do nwoto, nji mě š bá jomitha ashu yi madimilia.

40 Diš ndiṅwa gwěi wu ngwa milomi mě wö wu na, mutyi jěshě ngwa a jě' Miana nadibunli yě, a a bě na thaki' tha adukwa jěshě, diš mě š yě jomitha ashu yi madimilia.

41 Diš Baju ba minyamilia pě diambi diei, nadiambilindí a miká na; Mě mpěmba wu mipánji na diwu' pě thobě.

42 Diš bá ba miká na; Ana Jisu ngwa miana mbo Josěfi wá, ngwa shanh na nyanh ba beshě ba veka? Nji ndí yě ká na; Mě shulimě na diwu' pě thobě?

43 Diš Jisu a mibulishi na diká bá na; koka' pě nyamila be na bewě;

44 Shi na mutyi ngwa woliki nzha pě mě thí, věngě na Shaṅwě ngwa milomi mě a dambitha yě, diš mě š yě jomitha ashu yi madimilia.

45 Yi thí lěnjam na basháki na; Diš bá běshě ba a bě ba jeka' na Anyambiě. Nani kě mutyi jěshě ngwa a joka na dijetha na Shaṅwě, a a nzha pě mě thí.

46 Shi na mutyi ngwa jěkamě Ngwashāṅwě; věnh yě ngwa wu pě Anyambiě thí, yě jekamě Shangwě.

47 Mbombo mě kâ be na; Yě ngwa a mě bunli, a a bě na thaki' tha adukwa jeshě.

48 Mě mpěmba wuti wu thakiki.

49 Bashanh bani ba midie manna pě thakombi, diô bâ ba migwĩ;

50 Mpěmba wu pânjikâ na diwu' pě thobě wõ wu, na mutyi a diě' gwõ yě do gwawě.

51 Mě mpěmba wu thakiki wu mipânji na diwu' pě thobě; na mutyi a diamě mpěmba wu wěna a dimě mashu meshě. Diô mpěmba wu mě ě vě, wõ nshoni gwamě, wu mě ě ě vě thaki' tha pěnzhě nyi.

52 Diô Baju ba mishunlia bâ na bâ na; Wâ a woliki beshě vě nshoni gwěi, na beshě ba dia gwõ na?

53 Diô Jisu a mikâ bâ na; Mbombo mě kâ be na, na be sha dia nshoni wu Miana ngwa mutyi na dinâtâ dikitha diěi, wěna be shi na thakiki pě bemětě ba thĩ.

54 Ngwa a dia nshoni ngwamě na dinâtâ dikitha diamě a a bě na thaki' tha adukwa jěshě; diô mě ě yě jomitha ashu yi madimilia.

55 Nadiambilindi nshoni gwamě gwõ bidia mětě, na dikitha diamě diô anâtyinâtyi mětě.

56 Yě ngwa dia nshoni gwamě na dinâtâ dikitha diamě a di na mě, mě kě nji mě dika něi pě pungwě.

57 Mbo Shan' ngwa diga, a milomi mě, diô mě di na Shanwě; mbonâ nji' ngwa dia mě yěmětě a a nji di na mě.

58 Mpěmba wu mipânji na diwu' pě thobě wõ wu; ana mbo bashanh bani ba midie manna bâ digiwadi. Yě ngwa a dia mpěmba wu a a di mashu měshě.

59 A mibonhthi bilombi bi pě sunagogi, a bě jeli pě Kapernaum.

60 Dibuthě di bajethi běi mia bâ ba mijoki, ba mikâ na; Abanh yideli yi; nzha woliki yõ joliě?

61 Mia Jisu a mive' na nlema gwěi na, bajethi běi ba minyamila yõ, a mikâ bâ na; Yi yi nyanyishě begwě?

62 Diô na be jěmě Miana ngwa mutyi a bě beta pě va yě mibonji bě—

63 Nshinhshinh wõ wu vě thakiki, nshoni wu shi

na mbambi; mabongwë ma më bonhtha begwë, mö nshinhshinh, mö nji thakiki.

64 Nji bawá' ba thiyí pë be ba thí ba sha melikwë; nadiambilindí Jisu a miveki nadiwu' pë ditatyiki bá ba sha mëlikwë na yë ngwa a yë bieshë.

65 Diö yë miká na; Nanikë më kámë be na; shi na mutyi ngwa woliki nzha pë më thí, na yi sha vébi yë na Shanwamë.

66 Nadiwu' *dikanh* dití dibuthá di bajethi bëi ba mi-bulia, pishë bá do pë na nëi thënhtha.

67 Diö Jisu a miká diom na baba na; Be nji' be ka thokwa?

68 Diö Saimon Pitër a mibulishi yë na; Shanwamë, beshë ba ë kië pë nzha thí? Wë thí na mabongwë ma thaki' tha adukwa jëshë.

69 Diö beshë ba mëlimë na diveka na, wë Kraiss mëté, Ngwamiana mbi Anyambië ngwa diya.

70 Jisu a mibulishi bá na; Më sha tábá begwë diom na baba? diö nwoto pë be ba thí yë diabolo?

71 A milubili pë diambi dimbi Judas Aiskariotí, miana mbi Saimön; nadiambilindí yë yë ngwa a yë bieshë, a wu nji nwoto pë diom na baba.

THANGÂKÂ 7.

1 Pisha nya bilombi bi Jisu a midi pë Galili; nadiambilindí a tyi miká' di pë Judia na dibomba di Baju ba mikaka yë jotha.

2 Diö dibeki di mimbashë di Baju di kunibimë.

3 Diö bamanyanh bëi ba miká yë na; Thokwa va wë ë kië pë Judia, na bajethi bá' ba jë' bishali bi wë kámá.

4 Nadiambilindí shi na mutyi ngwa kámá alombi disháthá, mia tí yëmëtë a naka bë pë bithánh. Na wë kámá bilombi bi lebili botyi nyuli nyáyë.

5 Nadiambilindí bamanyanh bëi nji ba tyi mimëli yë.

6 Diö Jisu a miká bá na; Adu' jamë yi sha bë; nji ádu' jani yi thi kokamë mbainhmbainh.

7 Botyi ba sha woli be bena; nji ba bena më, na díbomba di më kobishë bá na, bishali biabi bi thí bibe.

8 Betyika' bewë pë dibe' di ; më sha beta va pë dibë' di, nadiambilindi adu' jamë yi sha bë kokami

9 Mia yë mikâ bâ mabongwë ma, diö yë midi na' pë Galili.

10 ¶ Nji mia bamanyanh bëi ba mibë ba shimë beta, diö a mibeti nji pë dibeki, ntyinh mbo dishâthâ ana pë bithanh.

11 Diö Baju ba mito' yë pë dibeki, diö bâ ba mikâ na, A thî vi?

12 Diö minyamila miwu minën pë dibuthë di botyi pë mbö gwëi. Bawâ ba mikâ na ; A thî mutyi mbënh ; bawâ nji na ; Bia, a dimbishë botyi.

13 Nji tyi mibë na mutyi ngwa milubili pë mbö gwëi kwashi, na nyënh wu Baju.

14 ¶ Nji pë adu' yi tema nya dibeki Jisu a mibetyi pë mbanh wumbi Anyambië na dijëlië.

15 Diö Baju ba mimamithi na ; Wâ a veka bishanga-ngobi na, yë do jetha?

16 Jisu a mibulishi na dikâ bâ na ; Njelia gwamë wu shi ngwamë nji wu ngwa milomi më.

17 Na mutyi a mëlimë kâmâ ndingwa gwëi, wëna a vemë njelia, do na wu thî wumbi Anyambië do më lubila mëmëtë.

18 Yë ngwa lubila yëmëtë a toka nënia gwëi mëtë ; nji yë ngwa toka nënia gwëi wu ngwa milomi yë, a thî mbombo, diö bibe bi shi nëi.

19 Mosësi a tyi mivë begwë minthali? diö shi na mutyi pë be ba thî ngwa tali minthali ; ndi be vanh më jotha?

20 Botyi ba mibulishi na dika na ; Wë thî na dimon ; nzha vanh wë jotha?

21 Jisu a mibulishi na dikâ bâ na ; Më mikâmi ashali yiwoto diö be beshë ba mamitha yö.

22 Nanikë Mosësi a mivë be neshëbia, (ana nadikâna wu wu wumbi Mosësi, nji wu bashanwë) diö be shëbë mutyi busha bi shânâ.

23 Na mutyi a shëbimë busha bi shânâ na, nthali wumbi Mosësi wu sha woshaka ; be nyanya na më nadiambilindi më mikishi mutyi na ntyuthë busha bi shânâ?

24 Sha jëllaka' pë mbö wu njënia, nji jëllaka' njëlia wubënh.

25 Diö ba Jerusalëm bawâ' ba mikâ na, Ana yë wâ ngwa bâ ba naka jotha?

26 Diö sha, a thÿ lubila tema nshënh diö ba sha kâ yë n'alombi. Batoli ba veka mbo' na, wâ Kraiss mëttë?

27 Nji wâ beshë veka va yë wuka; nji mia Kraiss kë ë nzha, shi na mutyi ngwa a veka va yë ë wutha.

28 Diö Jisu a miluba' thobë pë mbanh wumbi Anyambië, a bë jëllië, na dikâ na; Be vemë më, be veka nji va më wukamë; diö më sha nzha mëmëttë, nji ngwa lomika më a thÿ mbombo, ngwa be sha veka.

29 Nji më veka yë; nadiambilindÿ më wu pë yë thÿ, diö yë lomika më.

30 Diö bâ ba mina' yë bietha; nji tyi mibë na mutyi ngwa minani mbö pë yë thÿ, nadiambilindÿ digwëla diëi di tyi mibë di nzhëmë.

31 Diö dibutha di botyi di mibunli yë, na dikâ na; Mia Kraiss kë ë nzha a a kâmâ bimamia nulami na bi, bi wâ mikâmi?

32 ¶ Bafaraisi ba mijo' mbo botyi ba minyamila mabongwë ma pë diambi diëi; diö Bafaraisi na bami-nisë banën ba milomi balomi na ba bie' yë.

33 Diö Jisu a mikâ bâ na; bia adukwa yikwë më thÿ na nani, wëna më kiëmë pë yë ngwa milomi më thÿ.

34 Be ba a më toka, diö be tyi jënë; na va më thÿyÿ, tÿ be sha woli nzha.

35 Diö Baju ba mikâ bâ na bâ na; A a kië vÿ, va beshë tyi jë yë? A a kië pë bâ ba shikamë vanjika pë Mavala, na dijëllië Mavala?

36 Dibongwë di di thÿ na, di yë kâ na; Be ba a më toka, diö be tyi jënë; diö va më thÿyÿ, tÿ be sha woli nzha?

37 Pë ashu yi madimilia, yö ashu yinën yi dibeki, Jisu a mitëbi shini na dilubila thoba na; Na mutyi a gwimë avëshithë a nzhi' natâ pë më thÿ.

38 Yë ngwa a më bunli; mbo Nlënja wu mikâthi; Pë punh' nya mâi gwëi wu u woba minlâbi mi madiba ma thakiki.

39 Nji a milubili dibongwě di pě diambi di Nshinhshinh *wumbi Anyambiě* wu ba bunli yě ba a nánh; nadiambilindí Nshinhshinh wu akitha wu tyi mibě wu vėbimě; nadiambilindí Jisu a tiyi mibě a betyimě pě thobě.

40 ¶ Mboná mia botyi balibuthě ba mijoki mabongwě ma, ba miká na, Wá nshá' mbombo.

41 Bawá' na; Wá Krai. Nji bawá' ba mika na; Krai a a wu pě Galili?

42 Nlěnja wu sha ká na; Krai a a biali pě bana bambi Devid, na pě akoldi yi Bětleěm yi Devid a midiyaniě?

43 Nanikě ba mibomilia mapendi pě diambi diěi.

44 Diő bawá' ba mikaka yě bietha; nji tyi mibě na mutyi ngwa minani mabő pě yě thí.

45 ¶ Diő balomi ba mibuli pě baminisě baněn na Bafaraisi ba thí; diő ba miká bá na; Ndí be sha nzha něi?

46 Balomi ba mibulishi na; sha bě na mutyi na peli ngwa lubakamě mbo wá.

47 Diő Bafaraisi ba mibulishi bá na; Be dimbimě njikě?

48 Batoli, do Bafaraisi ba mělimě yě do mutyi do nwoto?

49 Nji botyi ba ba sha veka minthali ba thí shėmiamě.

50 Nikodimo a miká bá na; yě ngwa minzhí pě Jisu thí na mpuma yě nwoto pě bá ba thí.

51 Nthali gwashi wu jěli mutyi mia tí wu sha bonji joka gwana gwěi na diveka mbo yě kámá?

52 Ba mibulishi na diká yě na; Wě nji ngwa Galili? Shanga, wě ě jěně, nadiambilindí nshá' a tyi těbě na diwu pě Galili.

53 Diő mutyi jěshě a mibulikwa pě mbanh gwěi.

THANGÂKÂ 8.

1 Diő Jisu a mikiě pě mbeka wu Baoliv.

2 Diő bia lěnji divityiki shí a mibali nzha pě mbanh wumbi Anyambiě, diő botyi běshě ba mishábilla pě yě thí; diő yě midi shí na dijeli bá.

3 Dið Balénji na Bafaraisi ba minzhí pē yē thī na mimiali ngwa mibiethibi na minthomi, dið mia bá ba mitēli yē pē tema nyabi,

4 Ba miká yē na; Njeli, mimiali wá a biethibimē na minthomi.

5 Dið Mosēsi a mityinjili beshē pē minthali na; botyi ba ntyinh wi ba wushiki makáki; nji wē ja na?

6 Dið ba miká nani, na ba jélikwa yē na dibē na alo-mbi yi bá ba lubili yē. Nji Jisu a midálibi na dílēnde pē bishápá, na vina viēi.

7 Dið mia bá ba mibatyi yē na mpikwa, dið a mibenia, na diká bá na, Ye ngwa shi na bibe mbo bi, a bonjiki yē wusha dikáki.

8 Dið yē mibali dálibá na dílēndē pē bishápá.

9 Dið bá ba mijoki, ba mikobi na minlema miabi, dið ba midushi nwoto, nwoto, tatyiliē pē batoli na dikiē pē bandēmbi; dið Jisu a milili yē dipa, bá na ngwamimiali pē tema.

10 Mia Jisu a mibenia a tyi mijē' pē na mutyi ngē ngwamimiali; dið yē miká yē na; Mimiali wá, bakobishi bá ba thī ví? sha bē na mutyi ngwa kobishi gwē?

11 Dið yē miká na; Sha bē na mutyi, Shanwamē. Jisu a miká yē na; Do mē mē sha kobishi gwē; kiēkē, sha balí' pē na' kámá bibe.

12 ¶ Dið Jisu a mibali lubila nabi na; Mē bithánh bi pēnzhe nyi; yē ngwa thēpiliē mē a tyi thēnhtha pē divityiki, nji a a bē na bithánh bi thakiki.

13 Nanikē Bafaraisi ba miká yē na, Wē veshi pē mbō gwáyē; nvesha gwá wu shi mbombo.

14 Dið Jisu a mibulishi na diká bá na; Mē gwa na veshi pē mbō gwamē, nvesha gwamē wu thī mbombo; nadiambilindí mē veka va mē miwuthē, na va mē kiē; nji be sha veka va mē wuka, do va mē thī kiē.

15 Be jéliē mbo milema miani mi thīyí; mē sha jéliē na mutyi.

16 Dið na mē jélimē, njéla gwamē wu thī mbombo; nadiambilindí mē shi mē dipa, nji beshē na Shanh ngwa milomi mē.

17 Yi thĩ nji lɛɛjamě pě minthali miani mětě na; nvesha wu botyi baba wu thĩ nge mbombo.

18 Mě nwoto ngwa veshě pě diambi diamě, diš Shanh ngwa milomi mě yě nji veshě pě mbō gwamě.

19 Diš ba miká yě na; Shanh a thĩ vĩ? Jisu a mibulishi bá na; Be sha veke mě do Shanwamě; na be ba veke mě, ka be veke nji' Shanwamě.

20 Jisu a milubili mabongwe ma pě alongwě yi mabám mia yě mijeli pě mbanh wumbi Anyambiš. Diš tyi mibě na mutyi ngwa mibie' yě nadiambilindĩ digwěla diši di tyi mibě di nzhimě.

21 Aduka yiwáká Jisu a miká bá na; Mě kiš-mě, diš be ba a me toka, diš be ba gwa na bibe biani; va mě thĩ kiš be sha woli nzha tí.

22 Diš Baju ba miká na; A a joli nyuli nyěi mětě? Nadiambilindĩ a kána; Va mě thĩ kiš be sha woli nzha.

23 Diš yě miká bá na; Be wumě pě shĩ nji mě wumě pě thobě; be ba thĩ ba pėnzhe nyi, mě shi ngwa penzhe nyi.

24 Nanikě mě ká be na; be ba a gwa na bibe biani; nadiambilindĩ na be sha mēli na, mě thĩyĩ, wěna be gwimě na bibe biani.

25 Diš bá ba miká yě na; Wě nzha? Diš Jisu a miká bá na; Mě thĩ ngě mbo mě thĩ be thatha na diwu pě ditatyiki.

26 Mě thĩ na ma' malibuthě ma mě thaki pě mbō gwani na dijeliš; nji yě ngwa milomi mě a thĩ mbo-mbo; diš ma' ma mě shikamě joka něi, mě bonhtha mō botyi ba pėnzhe nyi.

27 Ba tyi mive' na, a thĩ nabi lubila pě mbō wu Shanwě.

28 Diš Jisu a miká bá na; Na be petyimě Miana ngwa mutyi wěna be vemě na, mě thĩyĩ, diš mě sha kámiká n' alombi mēmětě, nji mbo Shanwa' a mijeli mě, nanikě mě lubila ma' ma.

29 Diš yě ngwa milomi mě a thĩ nji na mě; Shanh' a sha lika mě dipa, nadiambilindĩ mě kámá bilombi bí yě dinha mbainhmbainh.

30 A bě lubila mabongwě ma, balibuthě ba mibwali yě.

31 Diö Jisu a miká Baju batí bamibuní yě na; Na be jémiliamě na njělia gwamě, wěna be běmě bajethi bamě mbo:

32 Diö be ba a veka ma'mambombo, diö ma'mambo-mbo ma a be dishě bana ba nji.

33 ¶ Ba mibulishi yě na; Beshě bana bambi Abraam, diö beshě tyi mibě mishaka mi mutyi na peli; nji ndí wě ká na; Be ba a bě bana ba nji.

34 Jisu a mibulishi bá na; Mbombo mě ká be na, mutyi jěshě ngwa kámá bibe, yě nshaka wu bibe.

35 Diö nshaka wu sha dika pě mbanh adukwa jěshě; miana a di adukwa jěshě.

36 Nanikě na miana a dishimě be bana ba nji, wěna be běmě bana ba nji mětě.

37 Mě veka na be bana bambi Abraam; nji be naka mě jotha, nadiambilindí njělia gwamě wu sha bě na nyiŋwa pě ba ba thí.

38 Mě luibila ma ma mě jěkamě na Shaŋwamě; diö be njikě be kámá ma ma be jěkamě na Shaŋwani.

39 Ba mibulishi na diká yě na; Shaŋwashi yě Abraam; Jisu a miká bá na; Na be ba běmě bana bambi Abraam, wěna be kámimě bishali bimbi Abraam.

40 Nji va be naka mě jotha, mutyi ngwa shikamě be thatha mambi ma mbombo ma mě mijoki na Anyambiě; Abraam a tyi mikámi mbonáwu.

41 Be kámá bishali bi Shaŋwani. Diö bá ba miká yě na; Beshě tyi mibialiě na mathalia; Beshě ba thí na Shanh nwoto, yě Anyambiě.

42 Diö Jisu a miká bá na; na Anyambiě a běmě Shaŋwani, wěna be diuhmě mě; nadiambilindí mě midushi pě Anyambiě thí na dinzha woui; diö mě tyi minzhí mēmětě, nji yě milomi mě.

43 Ndí be sha veka nthaka gwamě? nadiambilindí be sha woli' joli njelia gwamě.

44 Be ba thí ba Shaŋwani diabolo, diö mimbonzhi mi Shaŋwani be meli' miö kámá. A wu njothingwa-botyi nadiwu' pě dítyyiki, yě do di pě ma mambombo; nadiambilindí ma' mambombo ma shi něi. Mia yě lu-

bila bika pĕ, a lubila mbiei mĕtĕ; nadiambilindĭ a thĭ ndioba, yĕ nji shanh' ngwa bikapĕ.

45 Nji nadiambilindĭ mĕ lubila ngĕ mbombo, be sha mĕli mĕ.

46 Nzha pĕ be ba thĭ ngwa kobishakamĕ mĕ na bibe? diĕ na mĕ lubimĕ mbombo ndĭ be sha mĕli mĕ?

47 Yĕ ngwa thĭ mutyi mbi Anyambiĕ, a joka mabongwĕ mambi Anyambiĕ; nani kĕ be sha joka nadiambilindĭ be shi bambi Anyambiĕ.

48 Baju ba mibulishi na dikâ yĕ na; Beshĕ sha jombia kâ na, wĕ Ngwasemeria wĕ thĭ nji na dimoni?

49 Jisu a mibulishi na; Mĕ shi na dimoni, nji' mĕ junh Shaṅwamĕ, diĕ be sha jungi mĕ.

50 Mĕ sha toka thakumi thamĕ; a thĭyĭ ngwa toka na dijĕliĕ.

51 Mbombo mĕ kâ be na; na mutyi a talimĕ dibongwĕ diamĕ wĕna a tyi jĕ' digwa nadikiĕ adukwa jĕshĕ.

52 Diĕ Baju ba mikâ yĕ na; Beshĕ vemĕ dĕ na, wĕ thĭ na dimoni. Abraam a gwimĕ bâ na bashâki; nji wĕ kâ na; Na mutyi a talimĕ dibongwĕ diamĕ a tyi kieka digwa na dikiĕ adukwa jĕshĕ.

53 Wĕ daka shaṅwashi Abraam, ngwa thĭ bo? Diĕ bashâki ba thĭ bo. Wĕ vityitha nyuli nyâ mĕtĕ na?

54 Jisu a mibulishi na; Na mĕ nĕnishimĕ nyuli nyamĕ mĕtĕ wĕna nĕnia gwamĕ wu shi n' alombi; Shaṅwamĕ yĕ nĕnishĕ mĕ, ngwa be kâ na, yĕ Anyambiĕ ngwashi.

55 Diĕ be sha veka yĕ: nji mĕ veka yĕ; diĕ na mĕ kâ mĕ na, mĕ sha veka yĕ, wĕna mĕ bĕmĕ ndioba mbo begwĕ; nji mĕ vemĕ yĕ mĕ taliĕ nji mabongwĕ mĕi.

56 Abraam ngwashanṅwani a midoni jĕ' ashu jamĕ; diĕ yĕ mijĕ yĕ, yĕ didona nji di.

57 Diĕ Baju ba mikâ yĕ na, Wĕ na dibialiĕ wĕ sha shiliĕ mabom ma mimbu matani, diĕ wĕ mijĕ. Abraam?

58 Jisu a mikâ bâ na; Mbombo mĕ kâ be na; mia tĭ Abraam a sha bĕ, mĕ diya.

59 Diĕ bâ ba milâli makâki na; ba wusha yĕ mâ;

nji Jisu a mishâthibi, diö yê midushi pë mbanh wu-mbi Anyambië, na dinula pë tema nyabi; nanikë yê mikiëkë.

THANGÂKÂ 9.

1 Diö mia Jisu a minuka a mijë mutyi ngwa mibiali njimë.

2 Diö bajethi bëi ba mipi' yê na; Shanwashi, wâ, na shanwë na nyanwë nzha mikâmi bibe, mia yê bialiki njimë?

3 Jisu a mibulishi na; Ana wâ do shanwë na nyanwë ba mikâmi bibe; nji na bishali bimbi Anyambië bi jënikwa nëi.

4 Më kubiki bishali biëi bi ngwa milomi më mia busha bi thî na ndanh, mpuma wu thî nzha, wu u bë do bë na mutyi ngwa woli kuba ashali.

5 Mia më thî na pë pënzhe nyi, më bithanh bi pënzhe nyi.

6 A mibonhthi mabongwë ma, diö yê mivambi mathanzhî pë shî na dipula bishâpâ bitëki na mathanzhî, diö yê mijâli bishâpâ bitî pë mishi ma ngwanjimë, na dikâ yê na:

7 Kië joba' pë atâ' yi Siloam, (di thî na nzyilia na bilomika:) diö yê mikië na dijobitha, diö yê mibulia a a nzha jënë.

8 Bâ ba wu wâ, na bâ ba mijë yê a bë njimë, ba mikâ na, Ngwa beta di shî na dibëmba ana yê wâ?

9 Bawâ ba mikâ na; Yënë; bawâ nji' na; A thî mbo yê; yëmëtë mikâ na: Më yëni.

10 Diö bâ ba mikâ yê na; Mishi mâ ma bangwa na?

11 Diö yê mibulishi na dikâ na; Mutyi ngwa thebi na Jisu a mipuli bishâpâ bitëki, na dijâli më biö pë mishi, diö yê mikâ më na; kië joba' pë atâ' yi Siloam, diö më mikië jobitha, diö më jëkamë njikë.

12 Diö bâ ba mikâ yê na; A thî ví? Diö yê mikâ na; më sha veka.

13 Ba mindeshi yê ngwa wu njimë pë Bafaraisi ba thî.

14 Diö ashu yitî yi wu busha bi, Shânâ mia Jisu a mipuli bishâpâ bitëkë na dibanhtâ yê mishi mëi.

15 Diö Bafaraisi ba mipi' nji yê na; mishi mâ ma

mibangwa na? A mikā bā na; A mikeshi bishāpā bitēkē pē mishi mamē, diō mē mijobithi, diō mē jēkamē njikē.

16 Nanikē Bafaraisi bawā' ba mikā na; Mutyi wā a sha wu pē Anyambiē thī, nadiambilindī a sha talli busha bi shānā; bawā' ba mikā na; Mutyi mbe a woliki kāmā bimamia mbo bi na? Diō ba mibomilia mapende pē diambi diēi.

17 Diō bā ba mibali kā ngwanjimē na; Wē ja na pē mbō gwei, pē diambi di yē lālishi wē mishi? A mikā na; A thī nshāki.

18 Nji Baju ba tyi mimēli pē diambi diēi na, a wu njimē, diō mishi mēi ma milālīē vēngē na ba thebimē shanh' bā na nyanwē ngwa mishi mēi ma milālīē.

19 Diō bā ba mipi' bā na; Miana ngwani wā ngwa be ka na a mibiali njimē? Diō a jēmē dē nandī?

20 Diō shanh' na nyanwē ba mikā bā na; Beshē ba veka na, miana ngwashi wā, beshē ba veka nji na, a mibiali njimē.

21 Nji mbo yē jēkamē va, beshē sha veka; na ngwa lālishakamē yē mishi beshē sha veka; a mbiē mutyi mbathē; pika' yē, yēmētē kē lubila.

22 Shanah na nyanwē ba milubili mabongwē ma, nadiambilindī ba minyēnh Baju; nalikana Baju ba mibē ba latyimē ashoka na; na mutyi a mēmimē na yē Kraisi; wēna a thokwamē pē sunagogi.

23 Nanikē shanh na nyanwē ba mikā na; A thī mutyi mbathē, pika' yē.

24 Diō bā ba mibali theba mutyi ngwa wu njimē na dikā yē na; Paka' Anyambiē; beshē vemē na mutyi wā a thī mbe.

25 A mibulishi na dikā na; Na a thī mbē, mē sha veka; mē vemē alombi yiwoto, na, mē wu njimē, nji mē jēmē dē kiava.

26 Diō bā ba mibali yē kā na; A misha wē ndī? A milālīshi wē mishi māyē na?

27 A mibulishi bā na; Mē shimē be thatha, diō be sha jolikwē; ndi be naka bali yō joka? Be naka bē bajethi bēi njikē?

28 Diö bá ba milěnh yě na diká na; Wě njethi ngwěi, nji beshě bajethi bambi Mosěsi.

29 Beshě ba veka na, Anyambiě a miluba na Mosěsi; nji alombi mutyi yi beshě sha veka va yě wuka.

30 Diö ngwanjimě a mibulishi na diká bá na; Sha, atě alombi yimamia yi na; be sha veka va yě wuka; nji a lalishimě mě mishi.

31 Diö beshě veka na; Anyambiě a sha joli babe; nji na mutyi a bēmě njunh ngwambi Anyambiě na dikámá ndingwa gwěi, yě ngwa yě joliě.

32 Pěnzhe nyi na ditatyiliě, yi sha jokwa na, mutyi a lalishimě mishi na mutyi ngwa mibiali njimě.

33 Na mutyi wá a a bě do wu pě Anyambiě thĭ a sha kámá n' alombi.

34 Diö bá ba mibulishi na diká yě na; Wě mibiali na bibe nantyuthě diö wě jeli beshě? Diö ba midushi yě. pě nshěnh.

35 Diö Jisu a mijo na, ba midushi yě pě nshěnh, nji mia a mijě yě a miká yě na; Wě bunli Miana mbi Anyambiě?

36 A mibulishi na diká na; Yě nzha, na mě bunli yě, Shaŋwamě?

37 Diö Jisu a miká yě na; Wě jěmě yě, yě nji yě ngwa thĭ náyě lubila.

38 Diö yě miká na; Shaŋwamě mě bunlimě; diö yě mingonjibi pě yě thĭ na dijunh yě.

39 Diö Jisu a miká na; Mě nzhimě pě pěnzhe nyi pě diambi di njelia na, bá ba sha jěké, ba jěké, na bá ba jeně, ba bě banjimě.

40 Diö bá ba Bafaraisi ba wu něi ba mijo' mabongwě ma, diö bá ba miká yě na; Beshě thĭ nji banjimě?

41 Jisu a miká bá na; Na be ba a bě banjimě ka be shi na bibe; nji be ká va na; Beshě ba jěmě; nanikě bibe biani bi dikamě.

THANGÂKÂ 10.

1 Mbombo mě ká be na; Yě ngwa Sha nyiŋa' pě dia-sha di mbanh wu bindámaki, nji yě dibeta mbö wáká, yě njibi na njanzhi.

2 Nji ngwa nyinhtha pê diasha yê ntali ngwa bindâmâki.

3 Ngwa vênhli diasha a dibitha yê diasha; diô bindâmâ' bi joka dioi diei; a theba nji bindâmâ bieï na mina mabi, na didushi biô pê nshênh.

4 Diô na a dushimê bindâmâ' bieï, a kiê pê boshê bia-bi; diô bindâmâ' bi thêpiliê yê, nadiambilindî bi veka dioi diei.

5 Nji bi tyi thêpili mutyi nwâkâ, nji bi i yê nyênh na nvilê; nadiambilindî bi sha veka moi ma botyi bawâkâ.

6 Jisu a mikanithi bâ ngana nyi; nji ba tyi mive' ma' matî ma yê milubili bâ.

7 Diô Jisu a mibali kâ bâ na; Mbombo mê kâ be na, mê diasha di bindâmâki.

8 Bâ beshê ba mibonji nzha na mê, bâ bajibi na baja-nzhi; nji bindâmâ' bi tyi mijoli bâ.

9 Mê diasha; na mutyi a nyinjimê pê mê thî wêna a kimê; diô yê kê nyinhthi na didusha, diô yê ê jê bidia.

10 Ngwanjibi a sha nzha alombi yiwâkâ ngê dijiba na dijotha, na dishiliê; mê nzhi na ba bê na thakiki, na ba buliki nji na thô bê.

11 Mê ntali ngwa bindâmâ ngwambênh; ntali ngwa bindâmâ ngwambênh a ni' thaki' thêï pê diambi di bindâmâki.

12 Nji ngwankubi, yê do bê ntali ngwa bindâmâki, ngwa shi nji' mêtê mbi bindâmâki, a jê nzhe a bê nzha, diô yê lika bindâmâki na dinyênh; diô nzhe bie' biô na dîvanjaka bindâmâki.

13 Nkubi a nyênh, nadiambilindî a thî nkubi a shi nji na mbambi na bindâmâki.

14 Mê ntali ngwa bindâmâki ngwambênh; mê veka nji bindâmâ' biamê, diô mê vekwamê na mbiamê.

15 Mbo Sharwê a veka mê, nanikê nji mê veka Sharwê; diô mê ni' thaki' thamê pê diambi di bindâmâki.

16 Diô mê thî na bindâmâ' biwâ' bi shi bi ndainh wu; mê ndeshiki nji' biô bi i joka dioi diamê; diô wu u bê ndianh wuoto na ngwantali nji' nwoto.

17 Pê diambi di diô Sharwamê a dinha mê, nadia-

mbilindí mě ni' thaki' thamě, diš mě ě bali nji' thō nānh.

18 Shi na mutyi ngwa a mě thō nānh ; nji mě ni' thō mēmětě ; Mě thī na nguldi nya dini' thō, diš mě thī na nguldi nya dibali thō nānh. Dibongwě di mě nānh mě diš pě Shaṅwamě thī.

19 Diš Baju ba mibali boma mapendě pě diambi di ma' ma.

20 Diš bawá' balibuthě ba miká na ; A thī na dimoni, a kwímě nji' miēnh yě ; ndí be joli' yě ?

21 Bawá' ba miká na ; Mabongwě ma ma shi mabongwě ma mutyi ngwa thī na dimoni. Dimoni di woliki lálishě mishí ma ba njimě ?

22 Diš dibe' di mbetya wu mbanh wumbi Anyambiě di wu pě Jiruselem, yi wu nji' adukwa yi divěbě.

23 Diš Jisu a mikāmbiká pě mbanh wumbi Anyambiě pě nshinhtha wumbi Solomōn.

24 Diš Baju ba minzhí pě yě thī bááta, na diká yě na ; Abembi yitinzha yi wě na dibomishě beshě mapendě ? Na wě Kraiś mětě, kwasha' beshě mbo.

25 Diš Jisu a mibulishi bá na ; Mě shimě be bonhtha, diš be sha mēlikwě ; bishali bi mě kāmá na dina di Shaṅwamě bi veshi pě diambi diamě.

26 Nyi be sha mēlikwě, nadiambilindí be shi bindámá' biamě ; mbo mě kākamě begwě, na ;

27 Bindámá' biamě bi joka dioi diamě, diš mě veka biš ; bi thēpili nji' mě,

28 Diš mě vě biš thaki' tha adukwa jěshě, diš bi tyi mashitha na dikš pě adukwa jěshě ; tyi bě na mutyi ngwa a mě biš thambitha pě mbō gwamě.

29 Shaṅwamě, ngwa mivě mě biš, a thī nēn nulami na botyi běshě ; diš shi na mutyi ngwa woliki biš thambitha pě mbō wu Shaṅwamě.

30 Beshe na Shaṅwamě beshě thī nwoto.

31 Diš Baju ba mibali lálá makáki, na, ba wusha yě mō.

32 Jisu a mibulishi bá na, Mě lebilimě be bishali bi-bēnh bilibuthě na diwu' pě Shaṅwamě thī ; pě ashali yití yinzha yi be wusha mě makáki ?

33 Baju ba mibulishi yě na; Pě diambi di ashali yiběnh beshě sha wushi wě makaki, nji pě diambi di ntakwa wumbi Anyambiě, nadiambilindí wě bě nji mutyi, wě sheikwa na Anyambiě.

34 Jisu a mibulishi bá na, Yi shi lěnjam pě minthali miani na, mě miká na, be ba thí binyambiě?

35 Na a mithebi bá binyambiě ba bibongwě dímbi Anyambiě di minzhí pě bá ba thí, (diő nlěnja wu sha woli wosha;)

36 Yě ngwa Shanwě a mikithishě na diloma pě pēnzhe nyi, be ká yě na; Wě tathá Anyambiě nadiambilindí mě kámě na; Mě Miana mbi Anyambiě?

37 Na mě sha kámiká bishali bi Shanwamě, sha mě-liaka' pě mě;

38 Nji na mě kámimě, be do mě mēliě, mēliaka' bishali; na be vekí na dimēliě na, Shanwě a thí na mě, mě nji' něi.

39 Nanikě bá ba mibali yě toka bietha; nji yě mithokwa bá pě mbě gwabi;

40 Na dibali kiě pě biatyí bi Jordan, pě womba va Jōn a mibonji baptaiza; diő yě midí tí.

41 Diő balibuthě ba minzhí pě yě thí; diő bá ba miká na; Jōn a tyi mikámi n' alombi yimamia; nji ma' mēshě ma Jōn a mibonhthí pě diambi di mutyi wá ma thí mbo.

42 Diő balibuthě ba mibunli yě tí.

THANGÂKÂ 11.

1 Mutyi a mitatyika ngwa bieta thebiě na, Lazarus ngwa Běthani, akoldi yimbi Meri, bá na manyanjwě Marta.

2 Yě Meri tí ngwa mijáli Jisu jámbá, na dipimbitha mako' měi na shoi nyěi, ngwa ndomi Lazarus a bieta tata.

3 Diő bakali běi ba mikěshi nthebili pě yě thí na, Shanwashí, sha', ngwa wě dinha a thí tata.

4 Mia Jisu a mijo' nani, a miká na; Ntatyiki wi wu shi wu digwa, nji pě diambi di nēnia wumbi Anyambiě na, Miana mbi Anyambiě a nēniki na gwō.

5 Diö Jisu a midinga Marta, bá na manyanwě, na Lazarus.

6 Nauikě mia yě mijo' na a thí tata, a mítha' na' tí mashu maba pě womba va yě wu na peli.

7 Pisha tí diö yě miká bajethi běi na; Mbaliaka, kiě pě Judia.

8 Diö bajethi ba miká yě na; Shanwashí, Baju ba kamě wě wusha maká' kia, diö wě bali nji' tí kiě?

9 Jisu a mibulishi na; Ndanh na ntyuthě nyi shi diom di magwěla na magwěla maba? Na mutyi thěnhtha na ndanh, a sha duma' dibaki, nadiambilindí a jě' bithanh bi pėnzhe nyi.

10 Nji na mutyi thěnhtha na mpuma, a dumitha dibaki, nadiambilindí bithanh bi shi něi.

11 A miká ma' ma, diö pisha tí a miká bá na; Jombi ana Lazarus a thí víthě; nji mě kiěmě na mě jemi' yě.

12 Diö bajethi běi ba miká na; Shanwashí, na a thí víthě wěna a kimě.

13 Nji Jisu a milubili pě diambi di digwa diěi; nji bá ba milanhi na, a milubili pě diambi di njalia wu víthě.

14 Diö Jisu a mikwashithi bá na; Lazarus a gwímě.

15 Diö mě donimě pě diambi diani na, mě tyi wu tí, na, be mělikwě; nji ngiěka' pě yě thí.

16 Diö Tömasi, ngwa bieta theblě na, Didimüs a miká bajethí bawá' na; Ngiěka' bena běshě, bena běshě ba a gwa něi.

17 Mia Jisu a mipami, a mikábi yě a mbie na ditha' shanh mashu manai.

18 Diö Běthani yi wu kuna na Jiruselēm na dikle' diwoto.

19 Diö Baju balibuthě ba mibě ba nzhímě pě Marta na Meri ba thí; nzha bá jibitha pě diambi di ndomi abi *ngwa gwaka*.

20 Diö mia Marta a migo' na, Jisu a thí nzha, a mikiě něi bomita; nji Meri a wu ngě na' diya pě mbanh.

21 Diö Marta a miká Jisu na; Shanwamě, na wě š bě va ka ndomi ashi a sha gwa.

22 Nji mě veka dě na, bilombi biěshě bi wě pika Anyambiě a wě biö vě.

23 Diô Jisu a mikâ yê na; Yâ ndomi kê ê jomia.

24 Marta a mikâ yê na; Mě veka na, a a jomia njomia wu ashu yi madimilia.

25 Jisu a mikâ yê na; Mě njomia na thakiki. Ngwa bunli mẽ, a gwana gwa, a a diya.

26 Diô mutyi jêshê ngwa thî diya na na dibunli mẽ, a tyi gwa na dikiê adukwa jêshê. Wê mëlímě dibongwê dî?

27 Diô yê mikâ yê na; Inh, Shaŋwamě; mẽ mëlímě na, wê Kraís, Miana mbi Anyambiê, ngwa thî nzha pë pënzhe nyi.

28 Diô mia yê mishi lubila ma' ma, a mikiê na ditheba Meri, ngwamanyanwê dishâthâ na; Njeli a nzhîmê, a thî wê theba.

29 Diô mia yê mijoki, a mitê tēbē na dinzha pë yê thî.

30 Nji Jisu a tyi mibē a pamimē pë mbokē; nji a wu pë wombā va Marta a mibomita nēi.

31 Diô Baju ba wu nēi pë mbanh, na dingānhthâ yê, mia bâ ba mijê' Meri a tēkē tēbē na didusha, ba mithēpili yê na; ka a thî kiê pë shānh, kiê the' tî.

32 Diô mia Meri a minzhî pë va Jisu a wuthē, na dijê' yê, a mingonjibi pë mako' mēi, na dikâ yê na; Shaŋwamē, na wê ê bē va, ka ndomi amē a sha gwa.

33 Nanikē mia Jisu a mijê' yê a bē thetha, na Baju ba minzhî nēi njikē ba bē thetha, a mibē na ngâtâ nyanēn pë nlema, na dijê' njuki.

34 Diô a mikâ na; Be shâli yê vî? Ba mikâ yê na; Shaŋwashî, nzha jêkê.

35 Jisu a mithethi.

36 Diô Baju ba mikâ na; Shanga mbo yê midinga yê!

37 Diô bawâ' ba mikâ na; Wâ ngwa milâlîshi mishi ma ngwanjimē, a tyi wu na nguldi nya dipepa mutyi wâ na, a sha gwîki?

38 Diô Jisu a mibali bē na ngâtâ nyanēn, diô yê minzhî pë shānh. Nyi wu buli, diô dikâ' di minika pë biô.

39 Jisu a 'mikâ na; Thokaka' dikâki. Marta ngwakali mbi ngwa gwaka a mikâ yê na; Shaŋwamē, shoka

nyi a numbimě; nadiambilindí a mbie na digwa ma-shu menai.

40 Jisu a miká yě na; Mě sha ká wě na, na wě měli-mě wěna wě jěmě nguldi nyambi Anyambiě?

41 Diš bá ba mithothi dikáki pě va ngwakiěnh a minikani. Diš Jisu a mibenithi mishi měi, na diká na; Dibátá, Shanwamě, nadiambilindí wě mijoli mě.

42 Diš mě veka nji' na wě joli mě adukwa jěshě; nji pě diambi di botyi ba tětha ba mě lubimě, na be měli na wě milomi mě.

43 Mia yě milubili ma' ma a milānh na dioi diněn na; Lazarus, dushika woni.

44 Diš ngwa ngwaka midushi; maka' na mabš dipiam na mindamba; diš boshi biěi bi wu dipiam na avělēshě. Jisu a miká bá na; Tyiṅaká' yě, a thě-nhthakani.

45 Diš dibutha di Baju, di minzhí pě Meri thí, na dijě' mambi ma Jisu a mikámi, ba mibunli yě.

46 Nji bawá' ba mikiě pě Bafaraisi ba thí, na dithatha bá bilombi bi Jisu a mikámi.

47 Diš baminisě baněn na Bafaraisi ba mishábilia nwábi na diká na; Bena thí sha na? nadiambilindí mutyi wá a kámá bimamia bilibuthě.

48 Na bena mēlimě na a bēki, wěna botyi bēshě ba bunlimě yě; diš Baroman ba a nzha na dishiliě bena womba na divala.

49 Nji nwátá pě bá ba thí ngwa thebiě na, Kaiefasi ngwa wu minisě ngwaněn mbu wutí, a miká bá na; Be sha veka n'alombi,

50 Dš lanhli na, yi thí yiběnh pě bena ba thí na, mutyi nwoto a gwí' pě ashěnh yi botyi, diš divala na ntyuthě do shithě.

51 Nji a tyi mibonhthí dibongwě di yěmětě, nji a wu minisě ngwaněn mbu wutí, diš yě mishá' na, Jisu a a gwa pě ashěnh yi divala dinádi;

52 Nji ana pě ashěnh yi divala dinádi dipa, nji na, a shábiliaka' pě yiwoto bana bambi Anyambiě ba thí vanjika vanjika.

53 Nanikê na diwu' ashu yitî ba mikiê ashoka bikiê na bikiêkê mbo bâ ba jo' yê.

54 Nanikê Jisu a tyi mithênhtha pê na' na bitemi pê Baju ba thî; nji a mithokwa tî pê pênzhe nya thî kuna na thakombi, pê akoldi yi thebiê na, Ifraim, tî bâ na bajethi bëi ba midiyani.

55 Diô dibe' di nulia di Baju di mibê di mbie kuna; diô balibuthê ba miwu pê pênzhe na dibeta pê Jiruse-
lêm mia dibe di sha bê, na ba koshi' manyuli mabi.

56 Diô ba mito' Jisu, diô bâ na bâ ba miluba' pê mbanh wumbi Anyambiê tēbitēbi na; Be jê' na, a tyi nzha pê dibeki?

57 Diô baminisê banên na Bafaraisi ba mibê ba shimê bomili botyi na; na mutyi a venê va yê thîyî, a thakiki, na ba bie' yê.

THANGÂKÂ 12.

1 Mia mâ ma mibê ma likamê mashu matani na yiwoto wêna dibe' di nulia di bêmê, Jisu a minzhî pê Bêtani, va Lazarûs ngwa migwî a midiani ngwa yê mijomithi.

2 Diô ba mithambili yê bidia tî, diô Marta a mivenhli atabili; nji Lazarûs a wu nwâkâ ngwa bâ nêi ba midiya pê atabili.

3 Diô Meri a minânh digwêla di jâmbâ yi narda yi wu na dishombi dideli, diô yê mijâli yô pê mako' mambi Jisu na dipimbitha mako' mēi na shoi nyēi; diô mbanh wu milonji na anumba yi jâmbâ.

4 Diô nwoto pê bajethi bëi, Judas Aiskariot, mbi Saimon, ngwa mibê na a a yê bieshê, a mikâ na;

5 Ndî jâmbâ yi yi sha shombiba na minkama mi bafura miba, na divebiê bamimbubi?

6 A tyi mikâ mbotyi nadiambilindî a wu na bami-
mbubi na mbambi; nji nadikâna a wu njibi, yê nji wu na mianzhê na dijiba bilombi bi bâ ba mitâbiki tî.

7 Diô Jisu a mikâ na; Pata' yēni, a talimê yô pê ashu yi nshâthibia gwamê.

8 Nadiambilindî bamimbubi be ba thî nabi mbainh-
mbainh, nji bena shi mbainhmbainh.

9 Diö Baju balibuthě ba mive' na a thĭ tĭ; diö ba minzhĭ, ana pě diambi dimbi Jisu dipa, nji na ba jě' Lazarüs, ngwa yě mijomithi.

10 Nji baminisě baněn ba mibonji ashoka na, ba jo' nji' Lazarüs.

11 Nadiambililindĭ Baju balibuthě ba mikiě bunli Jisu na diambi diěi.

12 Bia lěnji botyi balibuthě ba minzhĭ pě dibeki, mia bā ba mijo' na Jisu a thĭ nzha pě Jiruselēm,

13 Ba minānh bibombi bi binjiki na didusha kiě bomita něi; diö ba milānh na; Hozana; dibātā di bě' pě Abotyi yi Israel, ngwa thĭ nzha pě dina dimbi Anyambiě.

14 Diö mia Jisu a mijě' buru ngwashaliě, a mijebi yě, mbo yö yi thĭ lénjam na;

15 Sha nyěngi, miana ngwamiali ngwa Sion; sha', abotyi jā yi thĭ nzha, betam pě miana ngwa buru.

16 Diö bajethi běi ba tyi mijombia veka ma' ma pě ditatyiki; nji mia Jisu a mibetyi pě thobě diö bā ba mishimisha na, ma' ma ma thĭ lénjam pě mbö gwěi, diö bā ba misha nji' yě ma' ma.

17 Diö botyi ba wu něi, ba mithaka mbo yě mithebi Lazarüs na diwutha pě shānh, na dijomitha yě.

18 Pě diambi di diö botyi ba mibomita něi, nadiambilindĭ ba mijo' na, a mikāmi mamia wu.

19 Diö Bafaraisi ba mikā bā na bā na; Be jěmě mbo be sha kāmā n'alombi? Sha', botyi běshě ba thĭ yě thěpillě.

20 Diö Bagriki ba wu pě nshamba ngwabi wu mibětyi nzha junh pě dibe' di;

21 Diö bā ba minzhĭ pě Fyĭp thĭ ngwa Betsaida yi Galili, na dipika yě na; Shanwashi, běshě naka jě' Jisu.

22 Fyĭp a minzhĭ na dithatha Andru; diö Andru bā na Fyĭp ba mithathi Jisu.

23 Diö Jisu a mibulishi bā na; Digwěla di nzhĭmě di Miana ngwa mutyi a nēniki.

24 Mbombo mě ká be na; na thambashi tha mpotyi ȝha sha kwa pě bishāpā na digwa, wěna tha dimě thö dipa; nji na tha gwĭmě wěna tha jumimě balibuthě.

25 Yě ngwa dinha thaki' thěi a a thő kutyitha; diő yě ngwa bena thaki' thěi pě pėnzhe nyi, a a thő tali pě thaki' tha adukwa jěshě.

26 Na mutyi a kubimě mě ashali a thěpili' mě; diő va mě thŷyĭ, tĭ njikě nkubi ngwamě kě ě bě; diő na mutyi a kubimě mě ashali wěna Shaŋwamě a junhmě yě.

27 Va nlema gwamě wu jě' njuki; nji mě kâ na? Shaŋwamě kishi' mě pě digwěla di? nji pě diambi di, diő mě nzhakamě pě digwěla di.

28 Shaŋwamě, něnishi' dina diăyě. Diő dioi di minzhĭ na diwu' pě thobě na; Mě miněnishi diő, mě ě nji diő bali něnishě.

29 Diő botyi ba wu tĭ těbitěbi na dijoka, ba mikâ na; Ngali. Bawâ' ba mikâ na; Ngwanlomili a thĭ nĕi lubila.

30 Jisu a mibulishi na dikâ na; dioi di di sha nzha pě diambi diamě, nji pě diambi diani.

31 Njĕlia wu pėnzhe nyi wu thĭ va; va ngwa-botyi yĭ pėnzhe nyi a a kutyiba.

32 Diő mě na mě tombiamě na diwu' pě shĭ, wěna mě dambimě botyi beshě pě mě thĭ.

33 A milubili dibongwě di pě diveshě ntyinh wu ngwebia wu yě ě gwa.

34 Diő botyi ba mibulishi yě na; Beshě ba jomě pě minthali na, Kraisa a a di adukwa jěshě; diő ndĭ wě kâ na; Miana ngwa mutyi a tombikwani? Miana ngwa mutyi tĭ yě nzha?

35 Jisu a mikâ bâ na; Via adukwa yishali bithanh mětě bi thi na' nani; Veka' thěnhtha mia be ba thi na bithanh bitĭ, divityiki di shanh pě be bietha; nadiambilindĭ yě ngwa thěnhtha pě divityiki a sha veka va yě kiě.

36 Mia be ba thĭ na bithanh, bunliaka' bithanh, na be ba bě' bana ba bithanh, Jisu a mibonhthi mabongwě ma; diő yě mikiě na dishathiba.

37 Nji a gwana shili kâmâ bimamia biněn bi pě maboshě mabi, ba tyi mibunli yě.

38 Diő dibongwě dimbi Aisaia ngwanshaki di minzhĭ mbombo, di yě mikâ na; Shaŋwamě, nzha mimĕli

nthaka gwashi? Diö nguldi nyambi Anyambië nyi mijënia pë nzha thî?

39 Nanikë bâ ba tyi miwoli mëlië, nadiambilindî Aïsaia a mikâ womba wâkâ na;

40 A midibi bâ mishi, na didelishë bâ minlema; ba jë' pë jë' na mishi, na diveka na minlema, na divitya, kâ më kishimë bâ.

41 Aïsaia a mibonhthi mabongwë ma, mia yë mijë' nënia gwëi; na dilubila pë diambi diëi.

42 Nji dibutha di binami diwâkâ di mimëli yë; nji pë diambi di Bafaraisi ba tyi mimëmi yë; nadikâna ba jë' pë bâ thotha pë sunagogi.

43 Nadiambilindî ba midinga apa' yi botyi dakami na apa' yimbi Anyambië.

44 Diö Jisu a milubili thobë na dikâ na; Yë ngwa bunli më, a sha bunli më, nji yë ngwa milomi më;

45 Diö yë ngwa jë' më a jë' yë ngwa milomi më.

46 Më minzhî bithânh pë pënzhe nyi, na mutyi jëshë ngwa bunli më a tyi di pë divityiki.

47 Diö na mutyi a jomë mabongwë mamë, yë do mō mëlië, më sha jëli yë; nadiambilindî më tyi minzhî pë dijëli botyi, nji pë dikishë botyi.

48 Yë ngwa kuta më, yë do nji' nânh mabongwë mamë, a thî na njëli ngwa a yë jëlië; dibongwë di më mibonhthî, diö di i yë jëlië pë ashu yi madimilia.

49 Nadikâna më tyi mibonhthi mëmëtë; nji Shanngwa milomi më, yëmëtë mithathi më mbo më ë lubila, na mbo më ë bonhtha.

50 Diö më veka na, nthakwa gwëi wō thaki' tha adukwa jëshë; nanikë ma' ma Shanngwa a mikâ më mō ma më lubila.

THANGÂKÂ 13.

1 Diö mia tî dibe' di nulîa di sha bë, mia Jisu a mive' na digwëla diëi di mibë na di nzhimë, na a a thokwa pë pënzhe nyi, na dikîë pë Shanngwa thî, a midinga mbëi mëte, a midinh nji' bâ na dikîë pë thandânga.

2 Diö bidia bi mibë kokami, (Setan a mibë a tabimë pë nlema wumbi Judas Aiskariot, miana mbi Saimon, na a bieshi' yë.)

3 Jisu a mive' na Shanĥ a mivě bilombi biěshě pě mbõ gwěi, diõ yě mive' nĥi' na a miwu' pě Anyambiě thĥi, tĥi nĥi yě thĥi kiě ;

4 Diõ yě mitěbi na diwu' pě bidia, na dithotha bangái bēi; diõ yě minānh atoli na dityinhli yõ pě diboka diěi.

5 Pisha tĥi diõ yě mishobi madiba pě ntyěngě, na dita-tylli jobitha mako' ma bajethi, na dipimbitha mõ n' atoli yi yě wu yõ tyinhliě.

6 Diõ yě minzhĥi pě Saĥmon Pitěr thĥi, diõ yě miká yě na; Shaĥwamě, wě ě jobitha mako' mame ?

7 Jisu a mibulishi na diká yě na; Yi mě thĥi va kámá wě sha veka; nĥi wě ě veka pě boshě.

8 Pitěr a miká yě na; Wě tyi majobitha mako' mamě na dikiě adukwa jěshě Jisu a mibulishi na diká yě na; Na me sha jobitha wě, wěna wě shi jombi na mě.

9 Diõ Saĥmon Pitěr a miká yě na; Shaĥwamě, ana mako' mamě dipa; nĥi mabõ mamě, na thangáká thamě.

10 Jisu a mibulishi yě na; Yě ngwa thĥi jobi, a shi na mbambi věngě na a jobi' mako' měi, nĥi a thĥi nyuli nyěshě pu; diõ be thi pu; nĥi ana be běshě.

11 Nadiambilindĥi a mive' ngwa a yě bieshě; nanikě yě miká na; Be shi pu běshě.

12 Nanikě mia yě mishi jobitha mako' mabi, na dinānh bangáyě; a mibalĥi di shĥi na diká bá na; Be vemě mbo mě kámikamě begwě ?

13 Be theba mě na; Nĥeli, na Shaĥwě; diõ be veka tyuba, nadiambilindĥi nani mě thĥiyĥi.

14 Nanikě na mě, Shaĥwani na Nĥeli, mě jobimě mako' mani, be nĥi' jobiliaka' mako' mani be na bewě.

15 Nadiambilindĥi mě jelimě bewě, na, kámika' mbo mě shikamě be kámá.

16 Mbombo mě ká be na; Miana a shi dakami na shaĥwě; do ngwanlomili nulami na ngwa milomi yě.

17 Na be vemě ma' ma, dibátá di thi nani, na be kámimě mõ.

18 Mě sha luba' be běshě; mě vemě bá ba mě tábi-mě; *nĥi ma' ma ma thĥiyĥi*, diõ minlěnja mi thĥi mbombo na; Yě ngwa dia mpěmba na mě a tombimě dityili diěi pě mě thĥi.

19 Mě bomilia be dibongwě di va, na mia diō di i bě, be ba a veka na, mě thŷyŷ.

20 Mbombo mě kâ be na, Yě ngwa nânh ngwa mě lona, a nânh mě; diō yě ngwa nânh mě, a nânh yě ngwa milomi mě.

21 Diō mia Jisu a mikâ ma' ma a mijě' njuki pě nlema gwěi, diō yě miveshi na dikâ na; Mbombo mě kâ be na, nwoto pě be ba thŷ a a mě bieshě.

22 Diō bajethi ba mishanhlia' bâ na bâ, na dimamitha ngwa yě mikâkâ.

23 Diō njethi nwoto, ngwa Jisu a midinga, a mijěka pě tothi nyambi Jisu.

24 Diō Saimon Pitěr a minyěli yě na, a piki yě ngwa yě kâthâ.

25 Diō yě ngwa mijěka pě tothi nyambi Jisu, a mikâ yě na; Shanwamě, ye nzha?

26 Diō Jisu a mibulishi na; Ngwa mě ẽ tombili apěshi yi mě ẽ duba pě mišmbě, yě yě. Diō mia yě midubi apěshi, a mitombili yō Judas Aiskariot, *miana* mbi Saimon.

27 Diō pisha nya yě *mikashi* apěshi, Setan a minyinhthi pě yě thŷ; diō Jisu a mikâ yě na; Yi wě ẽ kâ-mâ, wolishi yō kâ-mâ.

28 Diō tyi mibě na mutyi ngwa midi pě atabili ngwa mive' mbo yě mikâ yě.

29 Nji bawâ' ba milanhli na, nadiambilindŷ Judas a bieta vambila mianzhě, ka Jisu a mikâ yě na; A shombiki bilombi bi bâ ba minaki pě dibeki, do na a vē' bamimbubi alombi.

30 Diō mia yě mikashi apěshi, a mitě 'dusha, diō busha bi wu mpuma.

31 Diō mia yě midushi Jisu a mikâ na; Va Miana ngwa mutyi a nēnimě, diō Anyambiě nji' a nēnimě nēi.

32 Na Anyambiě a nēnimě nēi, wěna Anyambiě a a yě nēnishě na yěmětě, diō a a yě tēkě nēnishě.

33 Bana bamě, vi' adukwa yikwě mě thŷ na' nani; be ba a mě toka, diō mbo mě mikâ Baju na; Va mě thŷ kiš, be sha woli nzha; nani kě nji' mě kâ bewě.

34 Nthali wukia wu më vëkamë bewë na; Dinhl-
aka' be na bewë; mbo më midinga bewë, na, dinhl-
aka' be na bewë.

35 Pë diambi di diö di botyi bëshë ba a veka na, be
bajethi bamë, na be dinhlamë be na bewë.

36 Saimon Pitër a mikâ yë na; Shaḡwamë, wë thî
kië vi? Jisu a mibulishi yë na; Va më thî kië va, wë
sha woli më thëpilië; nji wë ë më thëpili pë boshë.

37 Diö Pitër a mibulishi yë na; Shaḡwamë, ndî më
sha woli wë thëpili kia na? Më ë ni' thaki' thamë pë
diambi diä'.

38 Diö Jisu a mibulishi yë na; Wë ë ni' thaki' thâyë
pë diambi diamë? Mbombo më kâ wë na, kuba a tyi
lân, vëngë na wë shâshimë më makanh malali.

THANGÂKÂ 14.

1 Sha jënishaka' pë minlema miani njuki; bunliaka'
Anyambië, bunliaka' nji më.

2 Pë mbanh wu Shaḡwamë bidiya bilibuthë bi thî
tî; na shi nani, ka më bojimë bewë; më kiëmë be
koshi womba.

3 Diö na më kiëmë na dikoshi be womba, wëna më
balimë be nzha nân pë më thî; na va më thîyî, ti be
ba a bë.

4 Na va më thî kië be veka, be veka nji' nzhetha.

5 Tömas a mikâ yë na; Shaḡwashi, beshë sha veka
va wë thî kië; diö beshë ba a veka nzhetha na?

6 Jisu a mikâ yë na; Më nzhetha, na mbombo, na
thakiki; shi na mutyi ngwa nzha pë Shaḡwamë thî
ngë na më.

7 Na be ba a bë be veka më, ka be veka nji' Shaḡ-
wamë; diö na diwu' va be veka yë, be jëmë nji yëni.

8 Fîlîp a mikâ yë na; Shaḡwashi, lebili' beshë Sha-
ḡwë, wëna yi komë beshë.

9 Jisu a mikâ yë na; Fîlîp, abembi yinën më na
didi nani yi, diö wë sha veka më? Yë ngwa jëkamë
më a jëmë nji' Shaḡwamë; diö ndî wë kâ na; Lebili'
beshë Shâḡwë?

10 Wë sha mëli na, më thî pë Shan h thî, diö Shan h

pě mě thý njikě? Mabongwě ma mě lubila mě sha luba' mō mamě mětě; nji Shanh ngwa di pě mě thý, yēmētě kuba bishali.

11 Mēliaka' mě na, mě thý pě Shanh thý, diō Shanh a thý pě mě thý; na yi shi nani, mēliaka' mě pě diambi di bishali biōmētě.

12 Mbombo mě ká be na, yě ngwa bunli mě, bishali bi mě kāmá, biō nji' bi yě ě kāmá, diō yě ě kāmá bishali biněn dakami na bi; nadiambilindí mě thý kiě pě Shaḡwamě thý.

13 Diō alombi jěshě yi be ba a pika pě dina diamě, mě ě yō kāmá; na Shanh a nēniki na Miana.

14 Na be pimě alombi jěshě pě dina diamě, wēna mě kāmimě yō.

15 Na be dinhmě mě, taliaka' minthali miamě.

16 Diō mě ě pika Shaḡwě; diō yě ě be vē Nvili nwáká, na a di nani adukwa jeshě;

17 Yě Nshinhshinh wu mbombo, wu pēnzhe nyi nyi sha woli nānh, nadiambilindí nyi sha jě' wō, do veka wō; nji be veka wō, nadiambilindí wu di nani, wō nji' wu u bě pě be ba thý.

18 Mě tyi lika be bana ba bilika; mě thý nzha pě be ba thý.

19 Vi' abembi yikwě pēnzhe nyi nyi tyi jě' pě na' mě, nji be ba a mě jěně; nadiambilindí mě diya, be ba a nji' diya.

20 Pě ashu yítí be ba a veka na, mě thý pě Shaḡwa' thý, be pě mě thý, mě nji' pě be va thý.

21 Yě ngwa thý na minthali miamě, na ditali miō, yě nji' yě ngwa dinha mě; na yě ngwa dinha mě a a nji' dinhmba na Shaḡwamě; diō mě ě yě dinha na dijěnia pě yě thý.

22 Judas (ana ngwa Iskariot,) a miká yě na; Shaḡwamě, ndí wě ě jěnia pě beshě ba thý, ana pě pēnzhe nyi, yi thý na!

23 Jisu a mibulishi yě na; Na mutyi a dinhmě mě, wēna a talimě dibongwě diamě; diō Shaḡwa' a a yě dinha, diō beshě ba a nzha pě ye thý, na didi nēi.

24 Yě ngwa sha dinga mě, a sha tali nji' mabongwě

mamě; diô dibongwě di bė joka di shi ndiamě, nji di Shaŋwě ngwa milomi mě.

25 Mě shimě be thatha ma' ma mia mě thĩ na' nani.

26 Nji Nvili, yě nji' Nshinhshinh wu akitha, ngwa Shaŋwamě a a loma pě dina diamě, yě ě be jeli mambi měshě, na dilanhli begwě kâ be shimishamě mambi měshě ma mě shikamě be bonhtha.

27 Páthâ nya mě likamě nani, páthâ nyamě nyô mě vekamě bewě; ana mbo nvěbia wu pėnzhe nyi wu mě vě bewě. Minlema miani mi sha jě' njuki, mi sha nyěngi.

28 Be jomě mbo mě kâkamě be na; Mě thĩ kiě, mě thĩ nji' bulia pě be ba thĩ. Na be dinhmě mě, kâ be donimě nadiambilindĩ me kâmě na, mě Kiěmě pě Shan thĩ; nadiambilindĩ Shaŋwamě a thĩ něn nula-mi na mě.

29 Mě thakimě be va, mia tĩ yi sha bě, na yi bėmě ka be mělimě.

30 Mě tyi buli pě na' lubila nani; nadiambilindĩ ngwabotyi yi pėnzhe nyi a thĩ nzha, diô yě shi na alo-mbi pě mě thĩ.

31 Nji na, pėnzhe nyi veka na mě dinha Shaŋwě; diô mbo Shaŋwě a mityinjili mě nani mě kâmâ; tebi-kani, ngiěkani.

THANGÂKÂ 15.

1 Mě mathembě ngwambombo, diô Shaŋwamě yě nshathi.

2 Alabi jamě jěshě yi sha juma bibuma, a thotha yô; diô alabi jěshě yi juma bibuma, a komba' yô, na yi buliki juma bibuma.

3 Va be thĩ kombiam, na dibongwě di mě shikamě be bonhtha.

4 Dikani pě mě thĩ, mě nji' pě be ba thĩ. Mbo alabi yi sha woli juma bibuma yômětě, na yi sha shumba pě mathembě; nani nji' begwě, na be sha di pě mě thĩ.

5 Mě mathembě, begwě kě bilabi; yě ngwa di pě mě thĩ, mě nji' pě yě thĩ, yě buli juma bibuma, nadiambilindĩ tyi měwě be sha woli kâmâ alombi.

6 Na mutyi a sha dika pě mě thĭ, wěna a kutyibimě mbo alabi, na divěla; diö botyi ba lälä biö, na dikuta biö pě du, diö biö didikadi.

7 Na be dimě pě mě thĭ, na mabongwě mamě nji' ma dimě pě be ba thĭ, wěna alombi jěshě yi be ba a pika yi bēmě nani.

8 Pě di diö di Shaḡwamě a nēnimě na, be ba a buli juma bibuma; diö be ba a bē bajethi bamě.

9 Mbo Shanĥ a midinga mě, uani kě mě midinga begwě; bēka' pě thadinĥ thamě.

10 Na be talimě minthali miamě wěna bē bēmě pě thadinĥ thamě; mbo mě taliakamě minthali mi Shaḡwamě na dibě pě thadinĥ thēi.

11 Ma' ma mě shikamě be thatha na, adoni jamě yi bē' pě be ba thĭ, diö adoni jani njikě yi lonjiki.

12 Nthali gwamě wö wu, na dinĥliaka' be na bewě, mbo mě midinga begwě.

13 Shi na mutyi ngwa thĭ na thadinĥ thanēn nulami na tha na, mutyi a vě' thaki thēi pě diambi di bajombi bēi.

14 Na be kāmimě bilombi biěshě bi mě kă begwě, wěna be bēmě bajombi bamě.

15 Mě sha thebika pě na' be bakubi, nadiambilindĭ nkubi a sha veka mbo shanĥ kâma; nji mě thebimě be bajombi, nadiambilindĭ mě veshimě begwě belombi biěshě bi mě jokamě pě Shaḡwamě thĭ.

16 Be tyi mitabi mě, nji mě mitabi begwě, na diteli begwě na, kiěkani be ba a juma bibuma, kă bibuma biani bi dimě, na alombi jěshě yi be ba a pika Shaḡwamě pě dina diamě a a be yö vě.

17 Ma' ma mě kâkamě be na, dinĥliaka be na bewě.

18 Na pēnzhe nyi nyi benimě begwě, be veka na nyi mibonji mě bena.

19 Na be bēmě ba pēnzhe nyi wěna pēnzhe nyi nyi dinĥmě mbēmětě; nji nadiambilindĭ be shi ba pēnzhe nyi, nji mě tábikamě begwě na diwu' pě pēnzhe nyi; nani kě pēnzhe nyi nyi benikamě begwě.

20 Shimishaka' dibongwě di mě mibonĥthi begwě; na, Nkubi a shi nēni dakami na Shaḡwě. Na ba thē-

pilimě mě, wěna ba thěpilimě nji' begwě; na ba talimě dibongwě diamě, wěna ba talimě nji ndiani.

21 Nji ma' ma mēshě ba a be mō kāmā pě diambi di dina diamě, nadiambilindī ba sha veka ngwa milomi mě.

22 Na mě bě tyi nzhawě na dithatha bā, ka ba tyi mibě na bibe; nji va ba shi na nvěngwa wu bibe biabi.

23 Yě ngwa bena mě, a bena nji' Shaḡwamě.

24 Na mě bě do kāmā pě tema nyabi bishali bi mutyi nwākā a tyi mikāmi, ka ba tyi mibě na bibe, nji va ba jěmě na dibena měni, na Shaḡwamě njikě.

25 Nji *yi yi mibě nani*, diō dibongwě di thī lěnjam pě nthali gwabi di mibě mbombo na; Ba mibeni mě tyi dibomba.

26 Nji mia Nvili kě nzha, ngwa mě ǝ loma pě be ba thī na diwu' pě Shan̄h thī, yě 'nji' Nshinhshinh wu mbombo, wu dusha na diwu' pě Shan̄h thī, yě ǝ be bonhtha pě diambi diamě.

27 Diō be njike ba a bonhtha, nadiambilindī be wu na mě na diwu' pě ditatyiki.

THANGÂKÂ 16.

1 Mě shimě be thatha ma' ma na, sha bebikani.

2 Ba a be dushě pě basunagogi babi; diō adukwa yi thī nzha yi mutyi jěshě ngwa a be jotha, a a lanhli na a thī kāmā Anyambiě ashali.

3 Diō bā ba a be kāmā ma' ma, nadiambilindī ba sha veka Śwaḡwě, do mě.

4 Nji mě shimě be thatha ma' ma na, mia adukwa yi i nzha be ba a shimisha na, mě mishi be mō thatha. Nji mě tyi mibonhthi begwě bilombi bi pě ditatyiki, nadiambilindī mě wu na' nani.

5 Nji mě thī kiě pě ngwa milomi mě thī; diō shi na mutyi pe be ba thī ngwa pika mě na; Wě thī kiě vī?

6 Nji nadiambilindī mě thakimě be bilombi bi, minlema miana mi lonjimě nā ngātā bēni.

7 Nji mě bonhtha be ngě mbombo na, yi thī yiběnh pě be ba thī na, mě kiěkě, nadiambilindī na mě sha

kiě, wěna Nvili a tyi nzha pě be ba thĭ; nji na mě kiě-mě wěna mě lomimě yě pě be ba thĭ.

8 Nji na a nzhĭmě, wěna a kobishimě pēnzhe nyi pě diambi di bibe, na bibēnh, na dijēliě.

9 Pě diambi di bibe, nadiambilindĭ ba sha bunli mě.

10 Pě diambi di bibēnh, nadiambilindĭ mě kiēmě pě Shaŋwamě thĭ, diō be sha jě' pě na' mě.

11 Pě diambi di dijēliě, nadiambilindĭ ngwabotyĭ yi pēnzhe nyi a thĭ jēliami.

12 Mě thĭ na ma' malibuthě ma mě kumba be bonhtha, nji va be sha woli mō shinhliě.

13 Nji na a nzhĭmě, Nshinhshinh wu mbombo, wěna a tokimě begwě pě ma' ma mbombo mēshě; nadiambilindĭ a tyi thatha yēmētě, nji' ma' mēshě ma yě ě joka, a a ngě mō thatha, diō a a be bomiliě mambi ma thĭ nzha.

14 A a mě nēnishě, nadiambilindĭ a a nānh mamě na dibomiliě be mōni.

15 Mambi mēshě ma Shanh a thĭ na mō, ma thĭ mamě, nanikě mě kāmě na; a a nānh mamě na dibomiliě be mōni.

16 Abembi yikwě wěna be tyi jě' mě; diō abembi yikwě njikě wěna be jēmě mě, nadiambilindĭ mě kiēmě pě Shanh thĭ.

17 Diō bajethi bēi bawākā ba miluba' bā na bā na; Ndĭ yi, yi yě bonhtha beshě na; Abembi yikwě wěna be tyi jě' mě; diō abembi yikwě njikě wěna be jēmě mě; diō, nadiambilindĭ mě kiēmě pě Shanh thĭ?

18 Nanikě bā ba mikā na; Abembi yitĭ yi yě kāthā yi thĭ na? beshě sha veka mbo yě kāthā.

19 Nji Jisu a mive' na ba mika yě pika; diō yě mikā bā na; Be thĭ pilia be na bewě dibongwě di mě kakamě na, Abembi yikwě diō be tyi jě' mě, diō abembi yikwě njikě wěna be jēmě mě?

20 Mbombo mě kā be na, be ba a thetha majanh, nji pēnzhe nyi nyi i ngě dona; be ba a bē na ngātā, nji ngātā nyani nyi i vitya adoni.

21 Na mimiali a mbie dibialiě wěna a jēmě ngātā, nadiambilindĭ adu' jēi yi nzhĭmě; nji na miana a shā-

mbimě, wěna a sha lanhli pě na' nvimi *wu dibaliě* pě diambi di adoni, nadiambilindī mutyi a bialimě pě pēnzhe nyi.

22 Nanikě nji' be ba thī na ngátá; nji.mě ě be bali jěně, diő minlema miani mi i dona, diő adoni jani, tyi bě na mutyi ngwa a be yő thambitha.

23 Diő ashu yitī be tyi pika mě alombi. Mbombo mě kâ bě na, alombi jěshě yi be ba a pika Shaḡwě pě dina diamě, a a be yő vě.

24 Na dinzha adukwa yi be sha pika alombi pě dina diamě; pikani, be ba a nānh, na adoni jani yi lonjiki.

25 Mě shimě be thatha ma' ma na mangana, nji adukwa yi thi nzha yi mě tyi thatha pě na' be na mangana, nji mě ě be kwashitha pě mbő Shaḡwě kwashi.

26 Ashu yitī be ba a pika pě dina diamě; diő mě sha kâ be na, mě ě shoshiliě Shaḡwě pě diambi diani;

27 Nadiambilindī Shaḡwě yěmětě a dinha begwě, nadiambilindī be dinhmě mě, na diměliě na mě minzhī na diwú' pě Anyambiě thī.

28 Mě miwu' pě Shanh thī, diő mě minzhī pě pēnzhe nyi; diő mě thī bali lika pēnzhe nyi na dikiě pě Shanh thī.

29 Diő bajethi běi ba mikâ yě na, Sha' va wě thī lubila kwashi, do pě nâ' lubila ngana.

30 Va beshě vemě na, wě veka bilombi biěshě, diő wě shi na mbambi na mutyi a piki gwě; pě diambi di beshě ba mēlimě na wě miwu' pě Anyambiě thī.

31 Jisu a mibulishi bâ na; Be mēlimě dě?

32 Sha' adukwa yi thī nzha, diő yi nzhīmě njikě, yi be ba vanjika mutyi jěshě pě mběi na dilika mě dipa; diő mě shi mě dipa, nadiambilindī Shaḡwě a thī na mě.

33 Mě shimě be thatha ma' ma na bēka' na pāthá pě mě thī; pě pēnzhe nyi be ba a bě na njuki; nji jikani, mě damě pēnzhe nyi.

THANGÂKÂ 17.

1 Jisu a mithathi ma' ma diő yě mibenithi mishi mēi pě thobě na dikâ na; Shaḡwamě adukwa yi nzhī-

mě, nēnishi' yā Miana; na yā Miana a nēnishi' nji' gwě;

2 Nadiambilindī wě vēmě yě nguldi pě diambi di nshoni gwěshě, na, mutyi jeshě ngwa wě vėkamě yě, a vě yě thaki tha adukwa jěshě.

3 Diō thaki' tha adukwa jěshě thō tha, na, ba vekī wě Anyambiē nwoto dipa ngwambombo, na Jisu Kraīs ngwa wě milomī.

4 Mě nēnishimě gwě pě pēnzhe nyi; ashali yi wě mivě mě, na mě kubiki yō, mě shillimě yōni.

5 Diō va, Shaṅwamě, wě nji' nēnishi' mě nāyě nshamba wuoto, na nēnia wu mě wu na gwō mia tī pēnzhe nyi nyi sha bē.

6 Botyi ba wě mivě mě na diwu' pě pēnzhe nyi, mě lebillimě bā dina diā. Ba wu mbāyě, diō wě mivě mě bā, diō ba talimě dibongwě diā.

7 Va ba vemě na bilombi biěshě bi wě mivě mě, bi thī mbiāyě.

8 Nadiambilindī mě vēmě bā mabongwě ma wě mivě mě, diō ba nānhmě mō, na dijombia veka na, mě wumě pě gwě thī; diō bā ba mēliakamě na, wě milomī mě.

9 Mě pika pě diambi diabi; mě sha pika pě diambi di pēnzhe nyi, nji pě diambi di bā ba wě mivě mě, nadiambilindī ba thī mbāyě.

10 Diō mbiamě bēshě mbiāyě, na mbiāyě mbiāmě njikě, diō mě minēnikě na biō.

11 Diō va mě shi pě na' pě pēnzhe nyi, nji ba ba thī pě pēnzhe nyi, diō mě nzhīmě pě gwě thī. Shaṅwamě ngwankānjili, tāli' bā pě dina diāyě, ba wě mivě mě; na ba bē nwoto mbo bonā thīyě.

12 Mia mě wu nabi pě pēnzhe nyi, mě bieta bā tali pě dina diā; ba wě mivě mě mě mitali bā, diō shi na ngwa tokwamě, tho' nge miana ngwa nshithia, na nlēnja wu bē mbombo.

13 Diō va mě nzhīmě pě gwě thī, diō mě lubila bilombi bi pě pēnzhe nyi; na ba bē' na adoni jamě kāmiam pě bāmētě ba thī.

14 Mě vēmě bā dibongwě diā; diō pēnzhe nyi nyi

mbeni bâ, nadiambilindî ba shi ba pënzhe nyi, mbo më shi ngwa pënzhe nyi.

15 Më sha pika na, wë ë thotha bâ pë pënzhe nyi, nji na, wë ë bâ talië na diwu' pë bibe.

16 Ba shi ba pënzhe nyi, mbo më shi ngwa pënzhe nyi.

17 Pumishi' bâ na mbombo gwá ; dibongwë diáyë dió mbombo.

18 Mbo wë milomi më pë pënzhe nyi ; nani nji' më milomi bâ pë pënzhe nyi.

19 Dió më pumishë nyuli nyamë pë diambi diabi, na, bâ nji' ba bë pumam na mbombo.

20 Më sha pika pë diambi di botyi ba dipa, nji pë diambi diabi bâ bëshë ba a bunli më na dibongwë diabi ;

21 Na, bâ bëshë ba bë yiwoto ; mbo wë, Shaḡwamë, wë thî pë më thî, më nji' pë gwë thî, na, bâ nji' ba bë yiwoto pë boná thî ; na, pënzhe nyi nyi mëli' na wë milomi më.

22 Dió nënia wu wë mivë më, më vëmë bâ gwë, na ba bë' yiwoto mbo mboná thîyî.

23 Më pë bâ ba thî, wë nji pë më thî, na ba be bambathë pë yiwoto, dió na, pënzhe nyi nyi vekî na, wë milomî në, na didinha bâ mbo wë dinha më.

24 Shaḡwamë, bâ ba wë mivë më, më naka na ba bë' na më va më thîyî ; na ba jë' nënia gwamë, wu wë mivë më, nadiambilindî wë midinga më mia tí ditatyiki di pënzhe nyi di sha bë.

25 Shaḡwamë ngwankánjili, pënzhe nyi nyi sha veka gwë, nji më vëmë gwë, dió bâ ba vemë na wë milomî më.

26 Dió më shimë bâ veshi dina diáyë, më ë nji' dió veshë ; na thadinh tha wë dinha më, tha bë pë bâ ba thî, më nji' pë bâ ba thî.

THANGÂKÂ 18.

1 Mia Jisu a mibonhthi ma' ma a midushi, bâ na bajethi bëi na dikië pë biatyî bi vitonh vi Kidron, va akanh yi wuthë, dió yë minyinhthi tí bâ na bajethi bëi.

2 Dió Judas njikë, ngwa mibieshi yë, a mive' wo-

mba tí; nadiambilindí Jisu a bieta tí buli kiě, bá na bajethi bëi.

3 Nanikě Judas, mia yě mibě a nánhmě nshamba wu basháshě na bakubi pě baminisě baněn na Bafaraisi ba thí, a minzhí tí na bilampi na bityiě na minkwata.

4 Jisu a mive' bilombi biěshě bi mibě bi i nzha pě yě thí, diő yě mikiě bomita nabi, na diká bá na, Be toka nzha?

5 Ba mibulishi yě na, Jisu ngwa Nazarėti. Jisu a miká bá na; Mě yě. Diő Judas ngwa mibieshi yě, a mitětha nji' pě nshamba gwabi.

6 Diő mia yě miká bá na; Mě yě, ba mibulia pishě na dikwa shí.

7 Diő yě mibali bá pika na; Be toka nzha? Diő bá ba miká na, Jisu ngwa Nazarėti.

8 Jisu a mibulishi na; Mě boŋimě be na; Mě yě; nanikě na be thí mě toka, pataka' ba, ba kiěkě.

9 Diő dibongwě di mibě mbombo, di yě miká na; Bá ba wě mivě mě mě sha kuta do nwoto.

10 Diő Saimon Pitěr a wu na nkwata wu nyěniě diő yě mijamithi gwő na dikwělē nkubi ngwa minisě ngwaněn gwálě ngwa shanjwě. Ngwakubi dina diěi na Malküs.

11 Diő Jisu a miká Pitěr na; Bulishi' nkwata pě dibambi; dimá' di Shanwamě a vēmě mě, mě sha nátyiki diő?

12 Diő nshamba na ngwathangáká na bakubi ba Baju ba mibiě' Jisu na didipa yě.

13 Diő ba mibonji kiě něi pě Annas thí; nadiambilindí yě wu nki' mbi Kalefas, ngwa wu minisě ngwaněn mbu wutí.

14 Diő yě Kalefas ngwa mibonhthi Baju na; yi thí yiběnh na mutyi nwoto a gwí' pě diambi di botyi

15 Diő Saimon Pitěr bá na njethi nwáka, ba mithě-pili Jisu; diő njethi tí a mivekwa pě minisě ngwaněn, diő yě minyinhthí nshamba wumbi Jisu pě mbanja nya minisě ngwaněn.

16 Nji Pitěr a mitětha pě nshěnh pě diashika, diő njethi nwáká tí ngwa mivekwa pě minisě ngwaněn, a

midushi, diô yě miľubili na ngwantali diasha ná dinyi-nhliě Pitěr.

17 Diô ngwadishesha ngwa mitali diasha a miká Pitěr na; Wě shí nji' ngwa bajethi ba mutyi wá? Yě miká na, Ana mě yě.

18 Diô bakubi na basháshě ba mitholi du di maatha na ditěbě tí; nadiambilindí di wu divěbi, ba bě jálá veia. Pitěr nji' a mitětha nshamba gwabi na dijálá nji' veia.

19 Diô minisě ngwaněn a mipi' Jisu bajethi běi, na njělla gwěi.

20 Jisu a mibulishi yě na; Mě miluba' kwashi pě botyi běshě; mě mijelikwě pě sunagogi na pě mbanh wumbi Anyambiě, va Baju ba kiě, bikiě na bikiěkě, diô pě disháthá mě sha ká na alombi.

21 Ndí wě pika mě? pika bá ba mijoli mě mbo mě mithathi bá; sha', ba veka mbo mě milubaka.

22 Diô mia yě mishi' lubila mabongwě ma, ukubi nwoto ngwa mitětha wá a mibi' Jisu thabanji na; Wě bulishi minisě mbotyi?

23 Jisu a mibulishi yě na, Na mě lubimě bibe, kobi-shi' mě bibe bití; nji na biběnh, ndí wě bi' měni?

24 Diô Annas a milomi yě dipiami pě Kaiefas thí ngwa minisě ngwaněn.

25 Diô Saimon Pitěr a mitětha jálá veia. Nani kě bá ba miká yě na; Wě shí nji' ngwa bajethi běi? A mi-sháshi na diká na; Ana mě pě yě.

26 Nwoto ngwa bakubi ba minisě ngwaněn ngwa wu pě ndianh gwěi wu ngwa Pitěr a mikwali gwálě, a miká na; Mě sha jě' wě něi pě akanh?

27 Diô Pitěr a mibali sháshá, diô kuba ngwa shangwě a mitě lánh.

28 Diô bá ba mithokwa no diwu' pě Kaiefas thí, na dikiě pě mbanh wu dijěliě; nyi wu wu kwalikwali mětě; diô ba tyi minyinhthí pě mbanh wu dijěliě, ba jě pě woshi mputyi gwabi, nji na ba die' dibe' di nulia.

29 Diô Paillet a midushi kiě pě bá ba thí, na diká na; Nthakwa wutí wunzha wu be ndeshiki mutyi wá;

30 Ba mibulishi na diká yě na, ɲa a bě tyi bě nkâmi ngwa bibe, ka beshě sha ndeshi yě woni gwě thĭ.

31 Paillet a miká bá na ; Nángá yě be ba a jěli yě mbo nthali gwani wu thĭyĭ. Diő Baju ba miká yě na ; Beshě shi na nthali wu joli mutyi.

32 Diő dibongwě dimbi Jisu di mibě' mbo, di yě milubili, na diveshě ngwebia wu yě ẽ gwa.

33 Diő Pailat a mibali nyinhtha pě mbanh wu dijěliě, diő yě mithebi Jisu na diká yě na ; Wě abotyĭ yi Baju ?

34 Jisu a mibulishi yě na ; Wě lubila dibongwě di wěmětě, do bawá boɲa wě pě diambi diamě ?

35 Paillet a mibulishi na ; Mě Ngwaju ? Divala diámětě na baminisě baněn ba ndeshiki wě woni mě thĭ. Ndĭ wě kâmikamě ?

36 Jisu a mibulishi na ; Bibotyĭ biamě bi shi bi pěnzhe nyi ; na bibotyĭ biamě bi bě bi pěnzhe nyi, ka bakubi bamě ba bomi, na mě sha wěbiki pě Baju ba thĭ ; nji va bibotyĭ biamě bi sha wu' va.

37 Diő Paillet a miká yě na ; Wě dě abotyĭ ? Jisu a mibulishi na ; Wě kâmě na, mě abotyĭ. Pě diambi di diő mě mibialiě, diő pě diambi di njikě diő mě minzhĭ pě pěnzhe nyi, na mě veshĭ' pě mbō wu mbombo. Mutyi jěshě ngwa thĭ ngwa, mbombo a joka dioi diamě.

38 Paillet a miká yě na ; Ndĭ thĭ mbombo ? diő mia yě mishi lubila mbotyĭ a mibali dusha pě Baju ba thĭ, na diká bá na ; Mě sha jě' yě na anángá.

39 Nji be ba thĭ na mputyĭ na, mě patyi' be nwoto pě dibe' di nulia ; be namě na, me patyi' be abotyĭ yi Baju ?

40 Bá beshě ba mijamília na ; Ana wá, nji Barabasi ; nji Barabasi a wu njanzhi.

THANGĀKĀ 19.

1 Diő Paillet a minanh Jisu na dingámá yě.

2 Diő basháshě ba milonh apaki yi mashombika, na dibátyi yě yō pě thangáká, diő ba mibátyi yě alokeshamba yiběi ;

3 Diö bâ ba mikâ; Mbolo, abotyi yi Baju! diö ba mibi' yě mbanji.

4 Diö Paillet a mibali dusha na dikâ bâ na; Shanga, më ndeshimě yě pě be ba thĩ, na be ba a veka na, më sha jě' yě na anânga.

5 Diö Jisu a midushi a bë na apa' yi mashombika, na alokeshamba yiběi. Diö Paillet a mikâ bâ na; Shanga' mutyi wâ!

6 Diö mia baminisě baněn na bakubi ba mijě' yě, ba mijamilia thobě na; Petyiki yě pě krâsi! Petyiki yě pě krâsi! Paillet a mikâ bâ na; Nânga yě be ba a petyi yě; nadikâna më sha jě' yě na anânga.

7 Baju ba mibulishi yě na; Beshě ba thi na nthali, diö mbo nthali gwashĩ wu thĩyĩ, a gwĩkĩ, nadiambili-ndĩ a vityimě nyuli nyěimětě Miana mbi Anyambiě.

8 Nanikě mia Paillet a mijo' dibongwě dinâdi, a mi-nyěnh mbondĩ;

9 Diö yě mibali nyinhtha pě mbanh wu dijěliě, na dikâ Jisu na; Wě miwu tě vĩ? Nji Jisu a tyi mibulishi yě do dibongwě.

10 Diö Paillet a mikâ yě na; Wě sha luba' na më? Wě sha veka na më thĩ na nguldi nya dipetyi wě pě krâsi, më thĩ nji' na nguldi nya dipatyitha wě?

11 Jisu a mibulishi na; Wě sha bë na nguldi na më, vengě nyi vėbimě gwě na diwu' pě thobě; nanikě yě ngwa milili më pě gwě thĩ a thĩ na bibe biněn.

12 Na diwu' adukwa yitĩ Paillet a mina' yě patyitha; nji Baju ba milânhlia thobě na; Na wě patyimě mutyi wâ, wěna wě shi pě na' jombi mbi Kaiser; mutyi jěshě ngwa vityitha nyuli nyěi abotyi, wěna a naka thotha Kaiser.

13 Diö mia Paillet a mijoki dibongwě di, a midushi na Jisu, diö yě midi' shi pě ntyimbi wu dijěliě, pě womba va thebiě na nděkě nya makâki, nji pě nlubia wu Hibru na, Gabatha.

14 (Diö yě yi wu nkosha wu dibe' di nulia, diö di wu digwěla di matani na diwoto,) diö yě mikâ Baju na; Shanga' abotyi jani!

15 Diö ba mijamilia na, Thoka' yě, thoka' yě, petyiki

yě. Paillet a miká bá na; Mě petyiki abotyi jani? Baminisé baněn ba mibulishi na; Beshě shi na abotyi vëngě Kaisar.

16 Nanikě dikanh diti a mivě bá yě na; a petyibiki.

17 Diö bá ba minanh Jisu na dikiě něi; diö yě mi-bapi krási ngwěi na dikiě pě womba va thebiě na, womba va abonzha, wu thebiě pě Hibru na, Gólgotha.

18 Diö va bá ba mipetyi yě pě krási, na botyi bawáká baba něi, pě na nwoto, pě na kě nwoto, Jisu pě tema.

19 Diö Paillet a milěnji diveka, na dikeshě diö pě krási. Diö nlenja wu wu na; JISU NGWA NAZERETI ABOTYI YI BAJU.

20 Diveka di Baju balibuthě bá milanh diö, nadikána womba va Jisu a mipetaniě va wu kuna na mbokě; diö wu milěnjiě na nlubia wu Hibru, na Grik, na Latini.

21 Diö baminisé baněn ba Baju ba miká Paillet na; Sha lěnjiki na; Abotyi yi Baju; nji na; A miká na, Mě abotyi yi Baju.

22 Paillet a mibulishi na; Mě shimě lëndě mbo mě shikamě lëndě.

23 Diö basháshě mia bá ba mipetyi Jisu, ba minanh bangáyi bëi, na dikaba bá makaba manai, sháshě jěshě dikaba, diö ngáyí něn njikě; nji ngáyí něn a wu shimbiami na ntyuthě tyi nlatyiki.

24 Diö ba miká bá na bá na; Bena sha nwanjiki yě, nji nkámika' akaniki pě yě ngwa yě ẽ bë ngwěi; diö nlenja wu mibě mbo wu ká na; Ba mikabilia bangáyi bamě, diö pě ngáyí ngwamě ngwaněn, ba mikám' akaniki. Diö basháshě ba mikami bilombi bi.

25 Diö nyanh mbi Jisu, na manyanh ngwa nyanwě, Meri, miali mbi Kliopa, na Meri ngwa Magdala, ba mitětha kuna na krási mbi Jisu.

26 Diö mia Jisu a mijě' nyanwě, na njethi tí ngwa yě midinga tēbitēbi, a miká nyanwě na, Miali wá, atě yá miana!

27 Diö yě miká njethi na; Atě nyanwě. Diö nadi-wu' adu' yiti njethi tí a mitali yě pě mbanh gwěi mětě.

28 Pisha nya ma' ma, Jisu vekami na; bilombi biě-

shě bi shimě, a mikā na; Mě gwīmě aveshithě, diō nlēnja wu mibě mbombo.

29 Diō ashuka yi mitētha tī bēni na vinigar; diō ba milonishi spōnji na vinigar; diō ba mikēshi yě pē thakaki, na dikēshě yě pē gwana gwēi.

30 Diō mia Jisu a minānh vinigar, a mikā na; Yi shimě; diō yě mijabi thangākā, na digwa.

31 Diō yi wu *ashu yi* nkosha, nanikē Baju ba mishoshili Paillet na, mako' mabi ma bukwě, biō dithokwa pē *krāsi*, na, bikiēnh bi sha bē, pē krāsi busha bi shānā, nadikānā busha bi shānā bitī bi wu busha binēn.

32 Diō bashāshě ba minzhī na dibuka mako' ma ngwangwīkē, na nwākā ngwa mipetyibi nēi.

33 Diō mia bā ba minzhī pē Jisu thī, ba mikābi yě a shāshamě, diō bā ba tyi mibu' pē na' mako' mēi.

34 Nji shāshě nwoto a milumi yě dikānh pē thambanja, diō dikitha na madiba ba mitē' dusha.

35 Diō yě ngwa mijē' a miveshi, diō nvesha gwēi wu thī mbo; diō yě veka na, a kā mbombo; na be ba a mēliē.

36 Nadiambilindī ma' ma ma mibě, diō nlēnja wu mibě mbombo na; Avesha jēi yi sha bu' do yiwoto.

37 Diō nlēnja wuākā wu kā na; Ba a yě shanh, ngwa bā ba milumi.

38 Pisha nya ma' ma, Josēfi ngwa Araimethia, njethi mbi Jisu, (nji ngwadishāthā pē diambi di nyēnh wu Baju,) a mishoshili Paillet na, a thoki nyuli nyambi Jisu, diō Paillet a mimēli Nanikē a minzhī na dithotha nyuli nyambi Jisu.

39 Diō Nikodimo a minzhī nji' (ngwa mibonji nzha pē Jisu thī na mpuma) na dindeshě mbunja wu mur na aloe, wu wu nkama wu magwēla.

40 Nanikē ba ba minānh nguli nyambi Jisu, na di-dipa nyō na mindamba mi linin na mbunja wutī, ntyinh mbo ndipia wu bikiēnh wu Baju wu wuthě.

41 Diō pē womba va yě mipetyibi va wu na akanh, diō pē akanh yītī shānh nyakia nyi wu tī, nya tyi mishāthibi akiēnh na peli.

42 Ti bā ba mini' Jisu pē diambi di *ashu yi* nkosha wu Baju, nadiambilindī shānh nyi wu kuna.

THANGÂKÂ 20.

1 Diö Meri ngwa Magdala a mikunji kiö divityiki shi pë shânh; diö yë mijë' diká' thoki nadiwu' pë shânh.

2 Diö yë mipunji kiö pë Saimon Pitër thî na pë njeli nwákâ thî ngwa Jisu a midinga, na dikâ bâ na; Ba thokimë Shaṅwashi pë shânh, diö bena sha veka va bâ ba nikwamë yë.

3 Nanikë Pitër bâ na njethi nwákâ ba midushi na dipama pë shânh.

4 Diö bâ bëshë ba mipunji nvili nshamba wuoto; diö njethi nwákâ a mida' Pitër, na dibonda nzha pë shânh.

5 Diö yë mibalibi na dijë' bangâyë ba linin bia; nji a tyi minyinhthi.

6 Diö Pitër a mithëpili yë pishë na dinzha na dinyinhtha pë shânh; diö yë mijë' bangâyë bia;

7 Na avëlësh, yi wu pë thangákâ thëi, do bë bia pë va bangâyë ba linin ba wuthë, nji wutyiwutyi womba na vëi.

8 Diö dikanh ditî njethi nâ ngwa mibonji nzha pë shânh, a minyinhthi; diö yë mijëni na dimëlië.

9 Nadiambilindî na dinzha adukwa yitî, ba tyi mive' nlënja na, a jomikwa pë digwa.

10 Diö bajethi ba mibali bulia pë mimbanh miabi.

11 Nji Meri a mitëtha pë shânh a bë thetha. Diö mia yë mithëka, a mibalibi shanh pë shânh;

12 Diö yë mijë' baenjël baba didi na bangâyë bapumi nwoto pë va thangákâ thambi Jisu tha minikanië, nwoto njikë pë va mako' mëi ma wuthë.

13 Diö bâ ba miká yë na; Mimiali wâ, wë the' ndî? a miká bâ na; Nadiambilindî ba nânhmë Shaṅwamë, diö më sha veka va bâ ba nikwamë yë.

14 Mia yë mishi lubila mabongwë ma, a mivitya shanh, diö yë mijë' Jisu tëli; diö a tyi mive' na, yë Jisu.

15 Jisu a miká yë na; Mimiali wâ, wë the' ndî? nzha ngwa wë toka? Nji a mivanh kâ na, yë mëtë

akanh, diõ yě miká yě na ; Shaŋwamě, na wě thokimě yě va, boŋa mě va wě niki yě, diõ mě ẽ kiě yě thotha.

16 Jisu a miká yě na ; Meri ! Dio yě mivitya na diká yě na ; Raboni ! nzhilia na ; Njeli .

17 Jisu a miká yě na ; Sha bie' pě mě ; nadikána va, mě sha beta pě Shaŋwa' thĩ ; nji kíěké pě bamanyanh ba' ba thĩ, na diká bá na ; Mě thĩ beta pě Shaŋwa' thĩ, na pě Shaŋwani thĩ, pě Anyambiě ngwamě thĩ na pě Anyambiě ngwani thĩ.

18 Diõ Meri ngwa Magdala a minzhĩ na thatha bajethi na ; A jěmě Ngwashanwě, diõ yě shikamě nji' yě ká ma' ma.

19 Pě ashu yi gwikě yi sháná yitĩ, adu' yi ngonthoma, mia masha' ma wu tyi, pě va bajethĩ ba wuthě pě diambi di nyěnh wu Baju, Jisu a minzhĩ na ditěbě pě tema nyabi, na diká bá na ; Mbolani !

20 Diõ mia yě miká ma' ma, a milebili bá mabõ měi, na thambanja thěi. Diõ bajethi ba midoni mia bá ba mijě' Shaŋwabi.

21 Diõ Jisu a mibali ká bá na ; Mbolani ! Mbo Shaŋwě a milomi mě, nanikě mě loma begwě.

22 Mia yě mishi lubila ma' ma a miwunli bá pulli, na diká bá na ; Nānga' Nshinhshinh wu akitha.

23 Bibe bi mutyi jěshě bi be patyitha bá, bi i nji' bě patyi pě bá ba thĩ, diõ bibe bi mutyi jěshě bi be delishě, bi i nji' bá bě delami.

24 Diõ nwoto pě diom na baba, Tõmasi, ngwa mitholibu na Didumũsi, a tyi miwu nabi, mia Jisu a minzhĩ ;

25 Diõ bajethi bawá' ba miká yě na ; Beshě ba jěmě Shaŋwana. Nji a miká bá na ; Na mě sha jě' mabonha ma mandáká pě makanzhi měi na dikěshě vina viamě pě mabonha ma mandáká, na dikěshě nji' mbõ gwamě pě thambanja thěi, mě tyi maměliě.

26 Diõ pisha nya mashu matani na malali, bajethi běi ba mibali shábilia pě mbanh ; Tõmasi a wu nji' tí. Diõ masha' ma wu tyi, diõ Jisu a minzhĩ na ditěbě pě tema nyabi, diõ yě miká bá na ; Mbolani !

27 Diõ yě miká Tõmasi na ; Shushiki vina woni, Shatě mabõ mamě ; Shushiki mbõ gwá' woni na di-

kěshi gwō pě thambanja thamě; diō sha bē' tyi mēlia, nji mēli ngěndě.

28 Diō Tōmasi a mibulishi na dikā yě na; Shaṅwamě, na Anyambiě ngwamě!

29 Jisu a mikā yě na; Tōmasi, nadiambilindī wě jěmě mě diō wě mēliakamě; dibátá di thī nabi ba mēlimě mia tí ba sha jěně.

30 Diō Jisu mbombo a mikāmi ma' mamamia mawáká malibuthě pě maboshi ma bajethi bēi, ma shi lěnjami pě ashaṅgobi yi;

31 Nji ma' ma ma milěnjiě, nadikāna, mēliaka' na Jisu yě Krai Ngwamiana mbi Anyambiě; diō pě mēlia wuti na, be bē' na thakiki pě diambi di dina diěi.

THANGĀKĀ 21.

1 Diō pisha nya ma' ma, Jisu a mibali jěnia pě bajethi ba thī pě nsho wu Taibiria; diō yě mijěnia pě bá ba thī na ntyinh wi.

2 Ba wu tí Saimon Pitěr, bá na Tomasi ngwa mitholibí na Didumūs, na Nataniěl ngwa Kena ngwa Galili, na bana bambi Zěbidi, na bajethi bawá' baba.

3 Diō Saimon Pitěr a mikā na; mě thī kiě jo' bashě; diō bá ba mikā yě ná; Bena beshě ba thī kiě. Diō ba midushi na ditěkě tábá pě alenji, diō mpuma wuti ba tyi mijo' shě do nwoto.

4 Nji mia busha bi mibě malěnji, Jisu a mitětha pě nshaka wu nshothī; nji bajethi ba tyi mive' na yě Jisu.

5 Diō Jisu a mikā bá na; Bana bamě, be ba thī na bashě? Ba mibulishi yě na; Bia.

6 Diō yě mikā bá na; Wushika' aloba pě mbō wushaṅwě wu alenji, wěna be jěmě. Nanikě bá ba miwushi, nji sha' ba tyi miwoli yě dambitha na dibutha di bashě.

7 Diō njethi wá ngwa Jisu a midinga, a mikā Pitěr na; Yě Shaṅwashi. Diō mia Saimon Pitěr a mijo' na, yě Shaṅwě, a mibátyi ngāyi ngwěi (nadikāna a wu nshambě) na dithebitha pě nsho.

8 Diō bajethi bawá' ba minzhě na alenji, (nadikāna

ba tyi wu nëngi na kinjiki, nji ntyinh mbo mabom ma biwuba matani) ba bë dambitha aloba yi bashë.

9 Diö mia bâ ba mitátya pë kinjiki ba mijë' du di maatha tí, na shë tí bupa, na mpëmba bia.

10 Jisu a miká bâ na; Ndeshekwa' pë bashë ba be jokamë va.

11 Diö Saimon Pitër a mitátya na didambitha aloba pë kinjiki, bëni na bashë banën, nkama na mabom matani na bashë balali; bashë ba wu balibuthë diö aloba yi tyi mingabië.

12 Jisu a miká bâ na; Nzha' diakani; nji tyi mi bë na njethi ngwa miyishibi pika yë na; Wë nzha, nadi-kâna ba wu ve' vekí na, yë Shaḡwë.

13 Diö Jisu a minzhí, na dinânh mpëmba na divë bâ, na shë njikë.

14 Di diö dikanh dilalië di yë mijënia pë bajethi bëi, yë jomi pë digwa.

15 Mia bâ ba mishili didia Jisu a miká Saimon Pitër na; Saimon mbi Jona, wë dinha më nulami na ba? A miká yë na; Inh, Shaḡwamë wë veka na, më dinha gwë. Diö a miká yë na; Dieshiki bilëké bi bindámá' biamë.

16 Diö yë mibali yë kâ dikanh dibali na; Saimon mbi Jona, wë dinha më? A miká yë na; Inh, Shaḡwamë, wë veka na, më dinha gwë. A miká yë na, Dieshiki bindámá' biamë.

17 Diö yë miká yë dikanh dilali na; Saimon mbi Jona, wë dinha më? Pitër a mijë' ngátá nadiambilindí a mipi' yë dikanh dilali na; Wë dinha më? diö a miká yë na; Shaḡwamë, wë veka mambi mëshë, wë veka na, më dinha gwë. Jisu a miká yë na; Dieshiki bindámá' biamë.

18 Mbombo më kâ wë na; Mia wë wu digwanja, wë mityinhli bityumba biá' na thënhtha va wë minaka; nji mia wë ë bë nthombiki, wë ë jali mabö máyë, diö nwáká a a tynhlië wë bityumba, na dikëshë gwë va wë tyi naka.

19 A miká dibongwë di pë diveshë ngwebia wu yë ë

něnishě Anyambiě na gwōni. Diō mia yě miká dibo-
ngwě di a miká yě na; Thěpili' mě.

20 Diō Pitěr a mivitya na dijě' njethi ngwa Jisu a
midinga ngwa mijěbi nji' pě tothi nyěi pě atabili na
diká na; Shanwashu, ngwa a wě bieshě yě nzha? a bě
bđ thěpiliě.

21 Mia Pitěr a mijě' yě a miká Jisu na; Shanwamě,
wa kě kámá ndi?

22 Jisu a miká yě na; Na mě mělimě na a bě' va vě-
ngě na mě nzhimě, yō ndi náyě? Wě nji' thepili mě.

23 Diō dibongwě di di mikiě pě bajethi ba thī na,
njethi tī a tyi gwa; nji Jisu a tyi miká yě na, a tyi ma-
gwa, nji; Na mě mělimě na a bě' va věngě na mě nzhī-
mě, yō ndi náyě?

24 Wa yě njethi ngwa veshě pě mbō ma' ma, na dilě-
ndě mambi ma; diō beshě ba vemě na nvesha gwei wu
thī ngě mbo.

25 Diō mambi mawá' malibuthě ma thīyī, ma Jisu a
mikámi, na ma bě ma a lěnjiě mō meshě, mě jě' na
pěnzhe nyi nyōmětě nyi tyi kumba koka bishanangob
bitī bi kumba lěnjě. Aměn.

